

Ob dnevu inovatorjev

Razstava najboljših inovacij

Najboljše dosežke so razstavili v avli občinske skupščine

V počastitev dneva inovatorjev so pripravili preteklo sredo v dvorani skupščine občine Velenje razstavo najuspešnejših inovacij v občini Velenje v preteklem letu. Komisija za inovacije pri občinski raziskovalni skupnosti in občinskem sindikalnem svetu sta pripravili nagradni natečaj 83 za najuspešnejše inovacije v občini Velenje. Najboljšim inovatorjem so podelili priznanja in denarne nagrade.

Komisija je s področja raziskovalno razvojne dejavnosti podelila prvo nagrado za raziskovalno razvojno nalogo Tehnološka linija za izdelavo izparilnih cevi za zamrzovalne skrinje. Nagrado so prejeli Franc Šmajš, Janez Špeh, Zlako Roškar, Slavko Aubrecht, Rihard Grudnik, Marko Breznik, Bojan Terče, Vlado Miklavžin.

Franc Kaker, Jože Steblovnik, Marjan Lahovnik, Marjan Bolčina in Miran Slapničar. Drugo nagrado so sprejeli Jože Ramšak, Dragan Celofiga, Edo Uranjek in Alojz Maček iz Elektrostrojne opreme in sicer za razvojno nalogo Mejna zaščitna stikala transportnih sistemov. Na tretje mesto se je uvrstila razvojna naloga Razvoj sedežnega pohištva Matsho. Prejeli so jo delavci Tovarne usnja Šoštanj Jovo Jovanovič, Aleksander Samobor, Anton Koradej in Milan Bizjak.

Na področju množične inventivne dejavnosti je komisija podelila dve tretji in dve drugi nagradi. Hajdarij Bahir iz Elektrokovinarske opreme je prejel drugo nagrado za tehnično izboljšavo Priprava za pridrževanje pločevine pri razrezu na strojnih škarijah. Prav tako drugo nagrado so podelili za tehnično izboljša-

vo Hidravlična povzemalna naprava. Prejeli so jo avtorji iz Rudnika lignita Velenje Franc Doler, Roman Kovač in Jože Krašovec.

Podelili so tudi nagrado s področja ustvarjalnosti mladit. Dobili so jo učenci Centra srednjih šol, tozda elektrokovinarske šole Primož Sovič, Aleksander Trupej, Marko Ramšak, Bojan Zaljuberski, Peter Železnikar in Albert Javornik in sicer za Stroj za navijanje tuljavic za elektro motorje. Pismo priznanje je prejel tudi mentor — učitelj praktičnega pouka Rudi Rožič.

Na slovesnosti v počastitev dneva inovatorjev so podelili priznanje tudi najuspešnejši temeljni organizaciji združenega dela na področju množične inventivne dejavnosti. To priznanje so si prislužili delavci tozda Zamrzovalniki Tovarne gospodinske opreme Gorenje.

Tovarna gospodinske opreme Gorenje Velenje

Septembrska proizvodnja — spodbuda za nove dosežke

Prvi sadovi prizadevanj delavcev Tovarne gospodinske opreme Gorenje Titovo Velenje za povečanje proizvodnje in večje izkoriščanje zmogljivosti so že vidni. Proizvodnja, ki so jo bili dosegli septembra, je bila največja mesečna proizvodnja zadnjih let. S tekočih trakov je prišlo prejšnji mesec, v primerjavi z mesečnim povprečjem prvega polletja, kar 44 % več bele tehnike in drugih izdelkov. Najbolj se je povečal fizični obseg proizvodnje pralnih strojev, in sicer kar za 61 %, hladilnikov (za 59 %), štedilnikov in zamrzovalnikov (po 30 %). Uspešni so bili tudi zaposleni v tozdih Elektronika. V tozdu Elektronika Titovo Velenje so fizični obseg proizvodnje povečali za 331 %, v tozdu Elektronika Ptuj pa za 172 %.

Septembra so zabeležili v več temeljnih organizacijah združenega dela Gorenje TGO rekordno dnevno proizvodnjo. Tako so v tozdu Elektronika Ptuj naredili 400 črnobelih televizijskih

sprejemnikov, v tozdu Štedilniki 3.046 štedilnikov, v tozdu Pralna tehnika pa 2.110 pralnih strojev. Doslej največjo mesečno proizvodnjo zamrzovalnih omar so dosegli v tozdu zamrzovalniki z izdelavo 32.568 zamrzovalnih omar. Sicer pa so v večini drugih temeljnih organizacij dosegli največjo dnevno proizvodnjo zadnjih let oziroma rekordno proizvodnjo v izmeni.

Izredno zahtevne in ambiciozne naloge, saj želijo v Gorenje TGO v letošnjem letu, v primerjavi s preteklim letom, proizvodnjo več kot podvojiti, so septembra uresničili s 84 %. Zapisati pa je treba, da bi zagotovo prišlo s tekočih trakov še več bele tehnike in drugih izdelkov, če ne bi bilo težav pri dobavi reprodukcijskih materialov in sestavnih delov ter njihovo kvaliteto in zaradi prekinitev dobav električne energije, zaradi česar je prišlo do manjših prekinitev proizvodnje. Omeniti je treba ob tem, da so v treh temeljnih organizacijah združenega dela, in sicer Mali gospodinjstvi aparatov Nazarje, Pohištvo in Gradbeni elementi septembra že dosegli načrtovani mesečni obseg proizvodnje. Planskim obveznostim pa se vse bolj približujejo tudi tozdi Zamrzovalniki, Pralna tehnika, Elektronika Ptuj in Hladilna tehnika.

Rekordna mesečna proizvodnja, dosežena v septembru, je nedvomno najbolj zgovoren dokaz pri-

pravljenosti in odločenosti delavcev Gorenje TGO in vsega velenjskega dela Gorenja, da storijo največ, kar sami lahko, za odpravo težav, v katerih se je znašlo Gorenje in za ostvareitev pogojev za njegov trdnější prihodnji razvoj.

JESEN — Zelo lepi so bili prvi dnevi in kmetje so lahko nemoteno pospravljali

Predsedstvo OK SZDL Nada Hudar in kandidatka za predsednico

Člani predsedstva občinske konference SZDL Velenje so na petkovi seji med drugim spregovorili tudi o pripravah na volilno sejo občinske konference in obravnavali evidentirane kandidate za predsednika, podpredsednika in sekretarja občinske konference.

Za predsednico občinske konference so soglasno kandidirali Nada Hudar, profesorica Centra srednjih šol, za podpredsednika Slavka Koreniča iz Gorenja, za sekretarja občinske konference SZDL pa Romana Ledineka, ki je že doslej opravljal to funkcijo.

Občinska konferenca naj bi imela v bodoče 73 namesto dosedanjih 61 članov, saj se je v zadnjem času precej povečalo število društev, ki niso bila ustrezno zastopana v tej frontni organizaciji. Predsedstvo pa naj bi še naprej imelo 21 članov.

Osnovno šolstvo

Čimprej moramo zgraditi šolo

Nekoč nagel gospodarski razvoj občine je s sabo potegnil tudi vrsto slabosti, saj smo s širjenjem dejavnosti, odpirali veliko (pogosto tudi preveč) delovnih mest ter zaposlovali delavce iz drugih občin in republik, katerim pa istočasno nismo zagotavljali minimalnih življenjskih standardov. Takšno ekstenzivno zaposlovanje je že v preteklih letih močno obremenilo družbene dejavnosti, med katerimi so nekatere še posebno težka prevzemale nova bremena.

Problemi pa so se nakopičili že zlasti sedaj, ko nam na vsakem koraku primanjkuje denarja in ga še za redno vzdrževanje največkrat ni dovolj, še manj pa za nadaljnje razvojne usmeritve in naložbe.

V šolstvu smo kljub vsem tem zapletitvjam doslej vendarle bolj ali manj uspešno uresničevali sprejete smernice in v šolskem letu 1981/82 dosegli dokaj visok nivo organiziranosti dela, ki ga kljub povečanju števila učencev ohranjamo tudi v letošnjem šolskem letu.

V skladu s sklepom skupščine občine Velenje in skupščine občinske izobraževalne skupnosti, je v letošnjem letu pouk organiziran tako, da imamo tri celodnevne osnovne šole, ki jih obiskuje 1878 učencev, ali 35,27 odstotka. V eni

Termoelektrarne Šoštanj

Blok V ponovno obratuje

V času težav pri oskrbi naše republike z električno energijo je blok V obratoval brez večjih motenj. V tem času pa se je pojavila vrsta vzdrževalnih del, ki jih med obratovanjem ni mogoče opraviti.

Zato je bilo načrtovano dvodnevno popravilo tega bloka, in sicer 15. in 16. tega meseca. Vendar pa je bilo potrebno blok ustaviti že 14. oktobra ob 23.06 uri zaradi zažlindranja in zasutja prve dogorevalne rešetke. Tako smo tudi z ostalimi vzdrževalnimi deli pričeli 20 ur prej.

V odpravljanje okvar so se vključili vsi delavci tozda Vzdrževanje, Metalne in tehničnih služb.

Zaustavitve je bila povzročena le s toplotno preobremenitvijo dogorevalnega sistema, torej brez mehanskih poškodb.

Znano je, da so vzroki tovrstnih preobremenitev le v kurjenju negarantiranih premogov. To pomeni, da so pri nadaljnji uporabi podobne zaustavitve še možne, vendar pa se jih da v veliki meri izogniti z nadzorom in pravilno sestavo mešanice tujih premogov.

S tridnevno zaustavitvijo bloka V še ne bi smeli ogroziti pričakovane rekordnega rezultata obratovne pripravljenosti na tem bloku.

ki znaša za prvo devetmesečje 96 odstotkov.

Vsi udeleženci priprave in izvedbe nege bloka V so svoje delo vestno in hitro opravili. Zato zaslužijo vso priznanje. Njihov rezultat pa bo prikazan v nadaljnjem pričakovanem uspešnem obratovanju bloka V.

I. T.

Delegatska zavest odvisna tudi od vremena

Tako vsaj lahko sodimo po ponedeljkovi nesklepni seji občinske izobraževalne skupnosti. Zbor uporabnikov morda tudi zaradi slabega vremena ni bil sklepen in to kljub temu, da je bilo na dnevnem redu nekaj zelo nujnih točk.

Delegatom je očitno vseeno (ali pa se ne zavedajo), da zaradi njihove neodgovornosti naraščajo problemi, zaradi katerih bodo morda drugi zahtevali odgovornost — vendar odgovornost drugih, ne svojo lastno.

Ponovna seja skupščine bo v torek, 25. oktobra ob 17. uri v sejni dvorani skupščine občine Velenje.

se nam obeta kar 359 učencev oziroma 13 oddelkov več kot jih imamo na osnovnih šolah v letošnjem šolskem letu. S še bolj doslednim spoštovanjem normativa 32 učencev na oddelk in s preseljevanjem učencev z ene na drugo šolo, bi sicer potrebo po novem šolskem prostoru lahko nekoliko omejili, nikakor pa ne popolnoma rešili. Kljub temu bi nam ob sedanjih organizaciji pouka, zmanjkalo prostora za 7 ali 8 oddelkov. Če želimo torej ohraniti tudi v prihodnjem šolskem letu sedanjo stopnjo organiziranosti dela na osnovnih šolah, potem bi morali do septembra 1984 pridobiti šolski prostor za nove oddelke.

Potreba po hitri izgradnji nove šole pa je še toliko večja, če na osnovni razpoložljivih podatkov načrtujemo dela za naslednja šolska leta. Po naših ugotovitvah, ki so 90 odstotkov zanesljive, bo skupno število učencev tudi v naslednjih letih naraščalo s 5 do 6 odstotno rastjo. To pa pomeni, da se bo večalo iz leta v leto tudi število oddelkov. V letošnjem letu imamo 205 oddelkov, prihodnje leto jih bomo imeli vsaj 218, nato 228 in leta 1986/87 še 237.

Pri načrtovanju organizacije dela osnovnih šol za prihodnja leta, se včasih srečujemo z mnenjem, da gradnja novih prostorov ni nujno potrebna, ker se bo dinamika rasti števila učencev v kratkem umirila in bo tako šolskega prostora še preveč. To bi bilo možno le v primeru, če začnemo postopoma spreminjati sedanjo organiziranost dela na osnovnih šolah in v skladu s prilivom novih učencev preidemo po potrebi povsod na dvoizmenjski pouk. Če pa želimo še nadalje izboljševati pogoje za izvajanje vzgojno izobraževalnega dela in če si ob tem prizadevamo, da bi vsem učencem omogočili pouk samo v dopoldanski izmeni — to je namreč eden od bistvenih pogojev za kvalitetno uresničitev vseh nalog, ki jim mora v naši družbi opraviti osnovna šola — potem bomo tudi v prihodnje potrebovali nove šolske prostore.

Seveda do jeseni prihodnjega leta ni mogoče zgraditi nove šole, zato je med različnimi predlogi zaenkrat obveljala usmeritev, ki je bila potrjena tudi na zadnji seji predsedstva SZDL, da pričnemo z etapno izgradnjo nove šole, izboljšujemo pa so bili tudi nekateri začasni ukrepi, ki naj bi veljali za delo v prihodnjem šolskem letu.

(Dalej na 5. strani)

Skupnost za zaposlovanje Velenje

Samo delo zagotavlja socialno varnost

No ja, pa je le bila! Sklepna skupščina za zaposlovanje, namreč. Povsem odveč je pri tem pisati o tako obrabljani stvari kot je zavest delegatov. Res pa je, da bi na prste ene roke lahko prešteli fiste, ki so resni in se zavedajo svojega „poslanstva“. Največkrat pa se strinjajo z vsem, kar jim v potrditev ponudi strokovna služba. Premalo se zavedajo, da za številom brezposelnih, ki jih potrjujejo, stojijo ljudje, ki so prav takšni kot oni sami. Niso pa si še pridobili pravice, da bi delali ali bolje povedano, da bi prejemali osebnih dohodek. Nikakor nismo za to, da organizacije združenega dela postanejo socialne ustanove. To ne morejo in ne smejo biti. Lahko pa ustvarijo pogoje, ki bi omogočile zaposlovanje, produktivno, selektivno, v odvisnosti od rasti dohodka.

Nič kolikokrat smo letos že slišali podatek, da zaposlovanja ni, da beležimo „ničeno“ rast, čeprav smo v resoluciji zapisali, da naj bi zaposlovanje rastle po stopnji 1. Takšno zaposlovanje kot je, povzroča problemi v gospodarstvu, krčenje nekaterih programov v družbenih dejavnostih in stagnacija terciarnih dejavnosti. Nosilec zaposlovanja pa lahko zamerimo, da so premalo pogumni pri zaposlovanju mladih strokovnih kadrov, ki bi jim pa lahko malo bolj zaupali.

Slabo kažejo tudi trendi zaposlovanja do konca leta, saj se nadaljuje padanje števila zaposlenih. Če smo lahko pri 255 brezposelnih konec avgusta, polovico od teh jih razpola s strokovno izobrazbo, še lahko ravnodušni (?) pa lahko položaj že kmalu postane precej drugačen, precej bolj kritičen. Leti 1963, 1964, sta bili leti največjega selitvenega in naravnega prirastka v občini Velenje. Ta generacija bo prihodnje leto končala srednje usmerjeno izobraževanje. Mar moramo res čakati, da se bodo ti mladi znašli na spisku brezposelnih, mar res ne moremo pravočasno poiskati kakšno rešitev? Odgovarjanje s frazami, kot je „vsega je kriva neusklajenost ponudbe in povpraševanja“, danes ne velja več. Mladi so bolj kot kdaj koli prej pripravljeni sprejeti tudi delo, ki ne ustreza njihovim kvalifikacijam. Pripravljeni so se tudi prekvalificirati, za to pa, kot zatrjujejo na skupnosti za zaposlovanje, so sredstva, ni pa programov. Se spet vrtimo v začaranem krogu?

Edini svetli preblisk skupščine za zaposlovanje je bila pobuda delegata konference delegacij KS Šoštanj, ki je predlagal, naj strokovna služba pripravi tudi analizo iskalcev zaposlitve iz posameznih KS. Tako bi se tudi te samoupravne enote lahko vključile v razreševanje problematike.

PRAVICA DO DENARNEGA NADOMESTILA

Delegati so na seji potrdili vse točke dnevnega reda. O njihovi vsebini je bilo že precej zapisanega, zato se bomo tokrat malo dlje zadržali pri pravicah, ki jih imajo tisti, ki so brezposelni. To pa zato, ker vemo, da večina ljudi še vedno misli, da vsi tisti, ki so prijavljeni pri skupnosti za zaposlovanje, kot iskalci zaposlitve, v tem času prejemajo denarna nadomestila ali denarne pomoči. Vendar tako kot večina pravic, ki jih imajo delavci v združenem delu, tudi za brezposelne velja, da pravice izhajajo iz dela. Kar pomeni, da tisti, ki se pri skupnosti prijavijo, ni pa takrat še delal, ne prejema nobenih denarnih zneskov.

Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti opredeljuje, da imajo brezposelne osebe, pod določenimi pogoji seveda, pravico do denarnega nadomestila, do denarne pomoči in do zdravstvenega varstva.

Pravico do denarnega nadomestila lahko uveljavlja brezposelna oseba, ki je delala najmanj 9 mesecev brez presledka, pa ji je delovno razmerje prenehalo brez njene krivde. V tridesetih dneh pa se mora prijaviti skupnosti za zaposlovanje. Višina prejemanja denarnega nadomestila je odvisna od višine osebnega dohodka, ki ga

je delavec prejel v preteklem letu, ne more pa biti višja od povprečnega OD na zaposlenega v SRS in ne nižja od višine ugotovljenih minimalnih življenjskih stroškov. Čas prejemanja je odvisen od skupne delovne dobe upravičenca.

Pravico do denarne pomoči pridobi tudi oseba, ki jo Skupnost za zaposlovanje do konca prjemanja denarnega nadomestila ni mogla zaposliti, pa njen dohodek skupaj z dohodki članov ožje družine na osebo ne presega zneska, ki je enak višini ugotovljenih minimalnih življenjskih stroškov oziroma, da v tem času ne prejema denarnih dajatev za izobraževanje.

Kdo so največkrat prejemniki teh dajatev? Danes je to mlad, strokoven kader. Vzrok za to pa so vse bolj zaostreni pogoji gospodarjenja in vse manjše možnosti zaposlovanja. Letos pa je prvič zaznati še eno kategorijo prejemnikov, to so delavci, ki so bili zaposleni pri samostojnih obrtnikih.

Sredstva za izplačevanje denarnih nadomestil in denarnih pomoči planira vsaka občinska skupnost s svojim letnim načrtom. Občinske skupnosti, ki ne morejo zbrati dovolj sredstev za te namene, so upravičene do solidarnostnih sredstev po posebnih kriterijih. Sredstva za solidarnost se zbirajo pri Zvezi skupnosti za zaposlovanje. M. Krstič-Planinc

• V BESEDI IN SLIKI • V BESEDI IN SLIKI •

NOV BLOK IN OKOLICA — V krajevni skupnosti Šmartno ob Paki so po dolgem času le zgradili nov blok. Vanj se je vselilo že kar nekaj stanovalcev. Z vselitvijo ni bilo težav, zataknilo pa se je pri odnosu novih stanovalcev do okolice stanovanjskega bloka. Zanimarjane zelenice bodo v oči že krajane, predvsem pa člane komisije za varstvo okolja. Kljub opozorilom in številnim obljubam stanovalcev, okolica še ni spremenila podobe. Morda čakajo stanovalci na sneg, ali pa bodo urejali okolico svojega bivališča tako dolgo kot so gradili ta blok.

BOLJŠI PRODAJNI POGOJI — Sodoben preskrbovalni center v Ljubli je vsekakor izredna pridobitev za Zgornjesavinjsko kmetijsko zadrugo in vse občane. Poleg prostornih skladišč za reprodukcijski in gradbeni material, je v njem našel mesto tudi vrtnarski center društva slovenskih vrtnarjev, občani pa so najbolj veseli sodobne trgovine s tehničnim blagom.

NESREČE — Kot da se nekateri težko navajajo na posodobljeno Kidričevo ceto.

ZELJE — VELIKAN — Jesen je čas, ko pospravljamo sadje, povrtnino, poljščine in druge pridelke. Seveda je želja vsakega pridelovalca, da je pridelek čim obilnejši. Nemalokrat pa se narava s posameznimi pridelki tudi poigra. So nenavadne oblike, večji ali težji in podobno. Tako sta bila te dni prijetno presenečena Angela in Ivan Koren s Koroške 38, ko sta pospravljala zelje, ki je letos izjemno obrodilo. Največja očičena zelna glava je tehtala kar 9,20 kilograma, naslednja pa osem. Zanimivost je tudi peteroglavo zelje, težko 5 kilogramov. Ivan Koren je še povedal, da v svojih 63 letih še ni videl tolikšnega zelja. B.M.

Tekmovanje v vojaških veščinah

Dobro znanje

V nedeljo dopoldne je bilo v Titovem Velenju ekipno občinsko tekmovanje v znanju in obvladanih veščin splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite. Tekmovanje je bilo letos prvič, s pomočjo drugih dejavnikov pa ga je zgledno pripravila komisija za idejno-politično izobraževanje in strokovno-vojaško usposabljanje pri občinski konferenci zveze rezervnih vojaških starešin Velenje. Zataknilo se je le pri strelcih Mroža, ki so zakasnil, zato je moral organizator spremeniti vrstni red tekmovanja.

Tekmovalci, bilo jih je okrog 70, so preiskovali svoje znanje s področja požarne varnosti, nudenja prve pomoči, v poznavanju orožja, vojno-političnega položaja v svetu in varnostnih razmer v velenjski občini, pomerili so se v streljanju z zračno puško in preverili svoje telesne sposobnosti. Takoj velja poudariti, da so udeleženci pokazali izjemno dobro znanje in odlično telesno pripravljenost. K dobrim dosežkom je vsekakor veliko prispevalo nenehno izobraževanje in usposabljanje, ki ga organizirajo občinska konferenca in krajevne organizacije ZRVS, komiteji za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito ter šole.

Tekmovanje so izvedli brez zastojev v lepem in sončnem vremenu, o njem pa je predsednik komisije, ki je tekmovanje pripra-

vila, Martin Budna povedal naslednje: „Današnjega tekmovanja so se udeležile najboljše tri ekipe s predhodnih tekmovanj po krajevnih organizacijah. Tokrat smo ga organizirali prvič in si želimo, da bi postalo tradicionalno, saj je njegov osnovni namen podružbjanje dela zveze rezervnih vojaških starešin, pa tudi težišče delovanja bi radi prenesli z občinskih organov v krajevne organizacije. Udeležba ni bila takšna, kot smo pričakovali. Temu dejstvu je zanesljivo botrovala tudi neresnost nekaterih predsednikov krajevnih organizacij ZRVS, komitejev za SLO in družbeno samozaščito ter športnih društev, ki so jih prav tako povabili. Tekmovanje mora postati množično, zato bomo morali v bodoče te kratke stike odpraviti. Le tako bo zveza rezervnih vojaških starešin lahko izpolnila naloge na področju izobraževanja in usposabljanja. Uspešnost teh tekmovanj je tudi cilj republiške konference ZRVS, ki na podlagi tega lažje organizira regijska in republiška tekmovanja. Za sodelovanje se zahvaljujem vsem tekmovalcem, posebna zahvala pa velja vsem, ki so nam pomagali v pripravi na tekmovanje in pri njegovi izvedbi.“

Najboljše rezultate in prvo mesto si je priborila ekipa krajevne organizacije ZRVS Salek-Gorica, ki so jo sestavljali Jože Prisljan, Osman Hasič, Jani Melanšek in Mar-

jan Hudovernik. Prvouvrščena ekipa si je priborila tudi pravico do sodelovanja na vsakoletnem pohodu po poteh 14. divizije, ki ga pripravljajo delavci Postaje milice. Druga je bila ekipa Postaje milice, tretji pa so bili tekmovalci krajevne organizacije Center-Levi breg. Prvouvrščene ekipe so prejele priznanja in knjižne nagrade, ostali udeleženci pa značke.

Za konec pa še tole. Tekmovanja se niso udeležile ekipe krajevnih organizacij ZRVS Edvarda Kardelja, Skal, Stare vasi, Šoštanj, Družmirja-Gaberk, Topolšice in Šmartnega ob Paki.

B. Mugerle Martin Budna

Najboljša je bila ekipa krajevne organizacije Salek-Gorica

Jezikovno razišodišče (106)

Razvid del in nalog

Iz neke delovne organizacije smo dobili naslednji dopis: „Predlagamo, da presodite ustreznost izraza „razvid (del in nalog)“. Menimo, da pozna slovenski jezik dovolj drugih ustreznih izrazov, kot npr. seznam, pregled...“

Beseda **razvid** označuje v slovenščini v svojem splošnem pomenu glagolsko dejanje oziroma učinek glagolskega dejanja, ki ga izražamo z glagolom **razvideti** v pomenih 'z gledanjem, opazovanjem česa, ugotoviti, spoznati kaj' in ugotoviti, spoznati kaj sploh'. Na ta pomen kažeta naslednja zgleda: „Imeti kaj v razvidu“, „biti v razvidu“. Drugi pomen besede **razvid** je nekoliko ožji. Gre za terminološki, strokovni pomen besede, ki bi ga lahko opisali kot 'namensko in sistematično spremljanje, vpisovanje podatkov o čem' in 'zbirka seznamov takih podatkov'. Nanj kažejo naslednji zgledi rabe: „Voditi razvid knjig v knjižnicah“, „razvid volilnih imenikov“, „razvid raziskovalnih organizacij“,

„razvid samoupravnih sporazumov“. V tem pomenu je razvid sinonim za besedo evidenca in se kot tak uporablja že od druge polovice 19. stoletja.

V zvezi **razvid del in nalog** izraža beseda **razvid** dejstvo, da gre za sistematično urejen seznam z opisom del in nalog delavcev v neki delovni organizaciji. Tak seznam vsebuje tudi oceno posameznih del in nalog ter omogoča pregled nad njimi. Vseh teh pomenskih sestavin besede **opis, seznam, pregled** nimajo. Ker je beseda **razvid** v strokovnem (zlasti poslovalnem in pravnem) jeziku že ustaljena — zglede, ki smo jih našli najdemo v Uradnem listu, na obrazcih, v samoupravnih in drugih uradnih aktih — in ker v primeri s svojimi delnimi sinonimi tudi pomensko natančneje določa vsebino tega, kar izraža, je za poslovalno zvrst jezika ustrezn. Za razlago, pojasnjevanje in v vsakdanjem sporazumevanju pa se seveda lahko uporabljajo tudi njeni delni sinonimi, kot so **opis, seznam, pregled**.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov:

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

»NAŠ ČAS«, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, cesta Františka Foita 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstrednik »Saleški rudar«, kot tednik pa izhaja »Naš čas« od 1. marca 1973.

Uredništvo: Stane Vovk — odgovorni urednik (v. d. direktorja in glavnega urednika), Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Boris Zakošek, Mira Zakošek in Milena Krstič-Planinc (novinarji).

Izhaja ob četrčkih. Sedež uredništva in uprave: Titovo Velenje, cesta Františka Foita 10, telefoni (063) 850-087,

850-317, 850-316. Brzjavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvida je 10 dinarjev. Letna naročnina za individualne naročnike je 432 din (mesečna je 36 din) za inozemstvo 900 dinarjev.

Letna naročnina na Naš čas z rubriko Uradni vestnik občine Velenje za temeljne in druge

organizacije združenega dela, delovne skupnosti, družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti in krajevne skupnosti ter zasebne obrtnike pa znaša 720 din in je plačljiva vnaprej.

Ziro račun pri SDK, podružnica Titovo Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korekture.

tisk in odprema: ČGP Večer, Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »Naš čas« se po mnenju sekretariata za informacije izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije številka 421-1/72 od 8. februarja 1974 ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Predsedstvo OK SZDL Velenje

Zaskrblijoča brezbržnost posameznikov

Člani predsedstva občinske konference SZDL Velenje so precejšnji del petkove 50. seje namenili stanovanjski problematiki v občini Velenje oziroma izvajanju stališč 44. seje, na kateri so govorili o tem vprašanju. Namen teh obravnav je, kot je dejal predsednik občinske konference Tone Seliga, da pridemo do takšnih sklepov in ukrepov, ki bodo dali pozitiven premik na tem področju. Prav za to bodo to problematiko obravnavali še zbori občinske skupščine.

V zvezi s stanovanjsko problematiko so na seji največ govorili o vprašanju plačevanja stanarin v občini in vzdrževanju stanovanj.

Od predstavnikov delovne organizacije Vekos (na seji so bili navzoči tudi predstavniki samoupravne interesne stanovanjske skupnosti, ki so pripravili poročila za to sejo) smo slišali, da v preteklih letih niso imeli težav s plačevanjem stanarin, saj je bilo neplačanih le eden od dveh odstotka. Zadnje čase pa ugotavljajo stalen porast dolžnikov stanarin in drugih komunalnih storitev. Ob koncu devetega meseca letos so stanovalci v družbenih stanovanjih dolgovali kar 3,7 odstotka vseh obveznosti do komunalne in stanovanjske oskrbe oziroma nekaj več kot 5 starih milijard in pol.

Vseh dolžnikov je bilo ob koncu meseca septembra kar 1270, od tega 26 takšnih, ki dolgujejo več kot milijon starih dinarjev. Med njimi pa je malo tistih, ki zaradi osebnih dohodkov teh storitev ne bi mogli plačati.

Povedali so, da stanovalci najraje pozabijo poravnati storitve v poletnih mesecih, po posameznih podražitvah ali po raznih nakupih ozimnice, šolske potrebe (šolske). Mnogi z neplačevanjem stanarin in drugih storitev izražajo nezadovoljstvo zaradi nesolidne gradnje, prepočasnega odpravljanja napak, motenj pri oskrbi, v mnogih primerih pa gre tudi za že kar tradicionalno nedisciplino stanovalcev in to takšnih, ki niso socialno ogroženi. Teh je kar 30 do 40. Po vsem tem pa so inkasanti tisti, nad katerimi stanovalci največkrat izražajo nezadovoljstvo. Seveda pa ti niso nič krivi,

niiti ne morejo dajati ustreznih odgovorov za razne nepravilnosti. Med nediscipliniranimi plačniki niso le stanovalci, ampak tudi delovne organizacije. So tudi takšne, ki najemnine za poslovne prostore niso plačale že več kot dve leti.

Pri izterjavi plačil stanarin in drugih komunalnih storitev se Vekos srečuje z vrsto težav. Sodni postopki za izterjavo so pogosto zelo dolgi, tri do šest mesecev, včasih trajajo tudi do dve leti. Delovne organizacije, lastnice stanovanj, zelo malo storijo za učinkovitejšo ukrepanje proti nediscipliniranim dolžnikom. Konec koncev bi lahko tistega, ki ne poravnava svojih obveznosti, izselili. Slišali smo tudi, da obstaja v občini precejšen nered na področju dodeljevanja stanovanj, zlasti pri njihovih zamenjavah. Do teh prihaja zato, ker delovne organizacije, ki so nosilke stanovanjske pravice, neredno obveščajo o spremembah, izogibajo pa se tudi plačevanja za nezasedena stanovanja.

V razpravi so člani predsedstva med drugim poudarili, da je treba storiti vse za dosledno plačevanje stanarin, v zvezi s tem pa ugotoviti socialno strukturo dolžnikov. Tudi sodišča morajo v prihodnje bolj ažurno opraviti nalogo na tem področju. Vse dolžnike je treba objaviti v Našem času z obrazložitvijo kako in zakaj ne plačujejo stanarine oziroma drugih storitev. Da bi dosegli večjo ažurnost, tekočo izterjavo dolgov in sploh imeli celovitejšo statistične podatke, si Vekos prizadeva, da bi kar najhitreje prešel na avtomatsko obdelavo podatkov. Z delovnimi organizacijami se skušajo sporazumeti za zbiranje plačil ob izplačilih osebnih dohodkov, med ukrepi za njihovo učinkovitejšo zbiranje in izterjavo pa predlagajo tudi dosledno obračunavanje obresti za neplačane storitve. Veliko pričakujejo od hišnih svetov oziroma novo ustanovljenih skupnosti stanovalcev, ki jih bodo sproti seznanjali z dolžniki in si skupaj prizadevali odpravljati razloge za nezadovoljstvo stanovalcev.

VZDRŽEVANJE STANOVANJ

V velenjski občini je približno 6330 stanovanj v družbeni lasti.

Zato je potrebno vsekakor veliko skrbi nameniti boljšemu gospodarjenju, uspešnemu opravljanju vzdrževalnih del ter odpravljanju raznih pomanjkljivosti. Žal pa je gradnja še vedno pogosto nekvalitetna, v garancijskem roku, pa tudi kasneje, se pojavljajo razne napake, ki povzročajo nezadovoljstvo stanovalcev. To pa je toliko večje kolikor dlje ti morajo čakati, da bodo napake odpravljene. Seveda so pogostokrat krivi tudi stanovalci sami. V želji, da bi se čimprej vselili, so ob napakah pripravljeni zatisniti eno oko ali pogosto kar obe, kasneje pa to zadovoljstvo splahni. Prav zato bo treba, so dejali na seji, v prihodnje še bolj zaostri odgovornost lastnikov, kot tudi izvajalcev stanovanj, za kvalitetnejšo gradnjo.

Izvajalcem gradbenih del ob začetku gradnje ne bi izplačali vsega denarja, ampak del šele po odpravi v garancijskem roku ugotovljenih napak, in uvesti pogarancijski pregled objektov. Odločno pa so na seji poudarili, da bi Vekos oziroma njihov tozdan Stanovanjska oskrba kot vzdrževalec stanovanj moral imeti v prihodnje večji vpliv tako na projektiranje in izgradnjo objektov. Brez njihovega soglasja tudi ne bi smel biti opravljen tehnični pregled.

V zvezi s prenosom stanovanj v upravljanje skupnosti stanovalcev so sprejeli sklep, da je treba storiti vse, da bodo te dejanske zaživele s 1. januarjem 1984, do konca oktobra pa je treba pripraviti konkretne rešitve strokovnih opravil za skupnost stanovalcev.

Predstavniki samoupravne stanovanjske skupnosti je člane predsedstva seznanili tudi s priporočili na gradnjo nove soseske Salek III, v kateri naj bi bilo 630 stanovanj. Člani predsedstva so opozorili, da mora investitor zahtevati takšno kvaliteto gradnje, da ob koncu ne bi ugotavljali podobnih pomanjkljivosti kot dosedanja graditvi.

Na seji so se zelo podrobno seznanili s težavami osnovnošolskega prostora v občini. Priliv v osnovne šole se ne zmanjšuje, prav tako se ne bo v prihodnjih letih, zato je nujna gradnja novega osnovnošolskega objekta.

Osnovnošolstvo

Čimprej moramo zgraditi novo šolo

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tako bi naj osnovna šola Bratov Mravljakov začasno na vsej razredni stopnji delovala v dveh izmenah, na vseh ostalih šolah pa bi ohranili sedanjo organiziranost. Že sedaj pa bi morale steči vse aktivnosti za izgradnjo šeste osnovne šole, ki bi jo najverjetneje zgradili v dveh etapah. V prvi etapi, to je do 1. septembra 1985 bi morali zgraditi 12 učilnic s pripadajočimi namenskimi in funkcionalnimi prostori, v drugi etapi pa bi morali do 1. 9. 1986 zgraditi še dodatnih 12 oddelkov in vse potrebne prostore ter zunanje objekte. Ob takem reševanju bi že s šolskim letom 1985/86 ponovno ustvarili

pogoje, da bi šola bratov Mravljakov zopet v celoti delovala kot celodnevna šola. S šolskim letom 1986/87 pa lahko že pričakujemo precejšen priliv učencev iz nove stanovanjske soseske Salek III, zato tudi z drugo etapo gradnje ne bi smeli odlašati. Dušan Dolinar pravi: „Opisana dinamika porasta števila učencev in predlagane možnosti reševanja vseh prostorskih in organizacijskih problemov so tesno povezane tudi z uresničitvijo zastavljenih nalog na področju nadaljnjega razvoja celodnevne osnovne šole. Ugotavljamo, da v sedanjem srednjeročnem obdobju nimamo niti možnosti ohranitve doseženega števila oddelkov celodnevne šole, še manj pa seveda, da bi odpirali nove. Glede

na prostorske možnosti in sedanjo organizacijo pouka, bi bilo odpranje novih oddelkov celodnevne osnovne šole najlažje uresničiti na osnovni šoli bratov Letonje v Smartnem ob Paki, na osnovni šoli Karel Destovnik-Kajuh v Šoštanj ter na vseh podružničnih šolah razen v Sentilju. Vendar pa je tudi to skoraj neizvedljivo, saj bi morali na vseh teh šolah vložiti veliko sredstev za zagotovitev ustreznih materialnih in funkcionalnih pogojev ter za izvajanje razširjenega programa osnovne dejavnosti.

V sedanji ekonomski situaciji, ob zahtevnih stabilizacijskih ukrepih, pa bomo v svobodni menjavi dela najbrž le težka dogovorili in pridobili ta denar.”

Kakovost dela zaradi velikega števila učencev v oddelkih iz leta v leto pada

DO Vekos

Za ustrezen razvoj komunalne dejavnosti potrebujemo več denarja

Po nekaj mrzlih oktobrskih dneh, ko se je temperatura ponoči spustila okoli nič stopinj Celzija, je tozdan Toplovodna oskrba pričel ogrevati stanovanj in družbene prostore. To in še nekatera druga vprašanja pa so bila povod za naš pogovor z direktorjem delovne organizacije Vekos Jožetom Mrazom in direktorjem tozdan Toplovodna oskrba Milanom Tepejem.

NAŠ ČAS: Š pričetkom delovanja toplovodnega omrežja se je torej tudi uradno pričela ogrevalna sezona.

Milan Tepej: „Letošnji oktober, je bil za razliko od oktobrov v prejšnjih letih nekoliko toplejši, zato je pogoj za začetek ogrevanja nastopil šele v teh dneh, točneje prejšnjo soboto. Pogoj za pričetek ogrevalne sezone je, da se povprečna dnevna temperatura trikrat zapored spusti pod 12 stopinj Celzija. Ta pogoj je bil torej izpolnjen v soboto, vendar pa smo mi pričeli ogrevati že v sredo, saj smo se tako izognili raznim dodatkom za nedeljsko in nadurno delo, ki bi ga morali organizirati, če bi pričeli ogrevanje v nedeljo, na ponedeljek pa zaradi nizkih temperatur nismo mogli več čakati.

Do podobne ohladike kot je bila v teh dneh je sicer prišlo že prvega in drugega oktobra. Takrat smo pričeli ogrevati šole, vrte in dom za varstvo odraslih. Prekršili smo zvezno uredbo, ki določa, da lahko pričnemo kurilno sezono šele po 15. oktobru, vendar pa smo zaradi koriščenja relativno cenene vira energije, pridobili pozitivno soglasje odbora za komunalno energetiko pri splošnem združenju energetikov Slovenije.”

NAŠ ČAS: Verjetno je ceneje, če koristimo toplovodno ogrevanje kot pa če bi za ogrevanje uporabljali elektriko?

MILAN TEPEJ: „Na osnovi te obrazložitve nam je odbor za komunalno energetiko tudi podal soglasje, saj je energija, ki jo odvezujemo v Termoelektrarnah Šoštanj veliko cenejša, kot pa kvalitetnejša električna energija in naftni derivati, ki nam jih že tako primanjkuje.”

NAŠ ČAS: Je sistem pričel delovati brez večjih težav?

MILAN TEPEJ: „Ne, vse ne gre zlahka. Zaradi neurejenih instalacij nekaterih objektov ni bilo možno priključiti. To so Tomšičeva 18—22, Tomšičeva 51, 53 in 55, Esenkova 1, 2, 3, Sercejeva 7—11, Foitova 2, 4, 6, 8 in 10, Prešernova 7 in 9 ter Jenkova 9 in 11. V teh zgradbah je vrsta pomanjkljivosti, puščajo radiatorji in podobno. To bodo seveda morali hišni sveti kar najhitreje odpraviti. Objekti bodo namreč neogrevani do takrat, ko bodo odstranjene pomanjkljivosti. Večinoma bo to v tem tednu, ponekod, kot na primer na Foitovi, pa je problem zahtevnejši, saj bo potrebna menjava vseh radiatorjev. Zaenkrat žal še ni zagotovljena finančna konstrukcija. Ni prav, da se takšnih vprašanj lotevamo šele takrat, ko nam voda že teče v grlo. Premalo je sodelovanja med lastniki stanovanj, hišnimi sveti in delegati stanovanjske skupnosti. Mi smo skušali najti ustrezen dogovor že spomladi, vendar nam vse doslej ni uspelo najti sprejemljive rešitve.”

NAŠ ČAS: „Tovariš Mraz, iz vseh teh primerov pa lahko ugotovimo predvsem to, da bodo zaradi neustreznega dogovarjanja spet najkrajši konec potegnili potrošniki. Tokrat bodo to premraženi stanovalci.

JOŽE MRAZ: „To drži. V Titovem Velenju smo namreč v zadnjih letih pričeli velikim pomanjkljivostmi v stanovanjskem gospodarstvu, ki nastajajo zaradi slabega načrtovanja in gradnje, pa tudi zato, ker investitorji uporabljajo slabše materiale. Seveda glavni namen je, kar se da nizka cena kvadratnega metra stanovanjske površine, vendar pa so ti pogledi zelo kratkoročni. Mi na ta problem že dalj časa opozarjamo, vendar pri tem nimamo veliko besede. Lastni-

ki se v nova stanovanja vselijo kljub temu, da imajo ta največkrat številne pomanjkljivosti, ki so sicer pri tehničnem pregledu ugotovljene, pa je potem vselitev vendarle nekako izsiljena. Zato je v času garancijske dobe težko uveljaviti pravico do sanacije, poleg tega garancijska doba tudi tako hitro mine. Posledice slabe gradnje nato bremenijo tekoče vzdrževanje, stanovalce in našo temeljno organizacijo Stanovanjska oskrba.

Stanovalci zahtevajo od nas

Milan Tepej

ustrezno oskrbo, mi pa je seveda v takšnem položaju ne moremo nudi ti, le težko pa jim razložimo tudi številne zaplete in okoliščine, ki so vplivale na takšno stanje. Eden od številnih primerov so radiatorji v blokih na Foitovi cesti. Radiatorji so tu povsem uničeni že pred iztekom življenjske dobe. Podobne težave smo imeli v preteklem letu na Saleški 2, vendar smo ga uspešno razrešili, skupno z investitorjem (TGO), stanovanjsko skupnostjo in stanovalci. Na Foitovi cesti pa oba investitorja TGO in RLV nista pokazal pripravljenosti, da bi težavo, ki je nastala uspešno razrešili.

Za TGO je to še razumljivo, saj ji povsod primanjkuje denarja, medtem ko Rudnik lignita Velenje prav gotovo nima opravičljivega razloga.

Takšne pomanjkljivosti seveda povzročajo nezadovoljstvo stanovalcev, zato pa se tudi več nedisciplina pri plačevanju stanarine in komunalne oskrbe. Stanovalci grozijo z ustavitvami plačil, kar pa gotovo ne bo prispevalo k temu, da bi nakopičene probleme lažje razreševali.

V prihodnje bo prav gotovo potrebno zagotoviti odstranitev vseh pomanjkljivosti na novo zgrajenih objektih, tozdan Stanovanjska oskrba pa bo potrebno usposobiti za opravljanje del na področju enostavne reprodukcije.”

NAŠ ČAS: Ko že govorimo o toplotni oskrbi in radiatorjih: stanovalci ugotavljajo, da v njih pogosto preko poletja ni vode. To pa povzroča korozijo.

MILAN TEPEJ: „To se žal dogaja, vendar skušamo to pomanjkljivost sistema kar se da omiliti. Več sredstev namenjamo za obnovo toplotnih postaj, ki so stare že več kot 20 let in katerih tehnologija je zastarela ter včasih že tudi ne v skladu s predpisi, ki jih sedaj poznamo. Zaradi takšne tehnologije, zaradi netesnosti pa uhaja voda iz radiatorjev v višje ležečih stanovanjih. To povzroča korozijo in propadanje radiatorjev. Vendar to ni edina težava, ki zmanjšuje njihovo življenjsko dobo. Drug problem je v tem, da smo v preteklosti vgrajevali nekvalitetne radiatorje različnih proizvajalcev (npr. na Foitovi cesti). Tretji razlog pa so visoki objekti, ki imajo praviloma samo eno tlačno cono, zato je v nižjih nadstropjih višji tlak v radiatorjih. Tudi to pomanjkljivost v prihodnjih letih odpravili. Zaradi pomanjkanja denarja pa to ne gre tako hitro, kot bi si vsi želeli. Akcijo smo začeli v najstarejših visokih objektih, sedaj pa pridejo na vrsto

enodružinske hiše, kjer so izgube vode zaradi razvojnega sistema še toliko večje.”

NAŠ ČAS: In kako ste se pripravili na te prve ogrevalne dni?

MILAN TEPEJ: „Okrepili smo dežurno službo, ki deluje podnevi in ponoči, tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih. Vse resne težave pa lahko oziroma prijavijo na Koroško 3 ali po telefonu na številko 851-411.”

Jože Mraz

NAŠ ČAS: Kaj pa cene toplotne oskrbe?

JOŽE MRAZ: „Cene toplotne oskrbe so prav gotovo poglavje zase. Naši temeljni organizaciji namreč sedanje razreševanje povzroča vrsto težav, tako da se celotna delovna organizacija zaradi tega otepa z likvidnostnimi vprašanji. Cene energije so v zadnjih letih izredno hitro rasle, vendar pa je cena toplotne oskrbe v naši občini vedno nekoliko capljala in ni bila usklajena s podražitvami, ki so jih pred nas postavljale Termoelektrarne Šoštanj.

V občini Velenje imamo toplotno oskrbo izredno dobro urejeno. Okoli 80 odstotkov vseh gospodinjstev v občini je že oskrbovanih z njo. V Titovem Velenju pa je ta številka preko 90 odstotkov. Ob tem pa imamo okoli 50 odstotkov višje cene toplotnega ogrevanja kot v sosednjih mestih. Žal nismo dovolj preudarni, da bi združevali del sredstev še za hitrejši razvoj in usposabljanje sistema in bi si tako zagotovili ustrezno obnovo toplotnih postaj in omrežij ter povečali možnost za vključevanje ostalih gospodinjstev.

Tozdan Toplotna oskrba se je v zadnjih dveh letih, pa tudi v letošnjem, spopadel s poslovnimi izgubami, ki bodo ob koncu letošnjega leta presegle 10 milijonov dinarjev. To pa predvsem zato, ker se je energija na pragu Termoelektrarn Šoštanj v začetku letošnjega leta podražila za več kot 37 odstotkov, medtem ko smo mi lahko uveljavili le 25 odstotno podražitev. Tudi teh 25 odstotkov seveda za občane ni malo, vendar pa naših stroškov vseeno ne pokrije.

Sicer pa v naši delovni organizaciji menimo, da je sistem zagotavljanja sredstev za komunalno oskrbo, posebno pa še za toplotno oskrbo, povsem neustrezen, saj ne zagotavlja nadaljnjega razvoja. Menimo, da je potrebno revalorizirati prispevke za priključitev na mestno omrežje, na novo pa oblikovati tudi prispevke za redno oskrbo, tako da bo ta bolj odvisna od resnične porabe. Tako bomo stimulirali boljše investicijsko porabo ter tekoče gospodarjenje. Danes pa investitorji niso zainteresirani za izgradnjo dobrih sistemov, uporabniki pa ne za varčevanje. Zato ne moremo govoriti o racionalni porabi toplotne energije, ki nam jo nudijo Termoelektrarne Šoštanj po zelo ugodni ceni ter je škoda, če je ne bomo izkoristili v največji možni meri.”

ANKETA • ANKETA

Med krvodajalci

Darovati kri je gotovo eno najbolj človeških plemenitih dejanj. Kri je življenjska tekočina, ki je ni mogoče z ničemer nadomestiti. Z darovanjem te pa lahko mnogim rešimo življenje. Občinski odbor Rdečega križa Velenje je letos pripravil že 29 krvodajalskih akcij. Naša občina se po številu darovalcev krvi uvršča v sam vrh v republiki. Pretekli petek je potekala v prostorih Rekove družbene prehrane trodnevna krvodajalska akcija za Zavod za transfuzijo krvi Ljubljana. Udeležilo se je preko 700 občanov iz vseh delovnih organizacij naše občine. Med krvodajalci smo se mudili tudi mi in zabeležili naslednje odgovore.

IVANA JOŠT: »Danes darujem kri že šestič zapored. Vem, da bom z darovano krvjo lahko marsikomu rešila življenje, hkrati pa stem vsakokrat tako najbolj preverjam svoje zdravje. Morda bom tudi sama kdaj potrebovala to življenjsko tekočino, kajti nesreča nikoli ne počiva. Vesela sem, da se občani velenjske občine teh akcij udeležimo tako množično.«

MATJAŽ ČASL: »Sem dijak četrtega letnika Rudarskega šolskega centra — elektro smeri. Med krvodajalce sem se danes vpisal prvič in moram reči, da sem »krst« dobro preстал. To je zelo humano delo. Da bom tudi jaz daroval to življenjsko tekočino, sem se odločil, ko sem prebral vabilo za današnje akcije. V tej množici so tudi ostali sošolci, saj danes daruje kri kar ves razred. Mladi smo še in kaj lahko se zgodi, da bomo kri že jutri potrebovali.«

HELENA DVORJAK: »Darovati kri je resnično plemenito in humano delo. Zato nikoli ne premišljam ali bi se udeležila krvodajalske akcije ali ne. Letos bom darovala kri že drugič. Tako malo truda je potrebno, da lahko komu rešiš življenje. Zaposlena sem v Gorenju in moram reči, da se moji sodelavci krvodajalskih akcij radi udeležujejo. In prav je tako. Nesreče, takšnih ali drugačnih, je vedno več, zato mora biti življenjske tekočine dovolj na zalogi.«

ALOJZ MELANŠEK: »Zaposlen sem v šoštanjskih termoelektrarnah. Danes darujem kri že 64. Zakaj sem krvodajalec? Zato, ker je to zelo humano delo. Z darovano življenjsko tekočino rešiš ponesrečencu tako dragoceno življenje. Poleg tega vsakokrat preverim lastno zdravje. Čeprav je naša občina po številu krvodajalcev na drugem mestu v republiki, bi lahko prišlo na krvodajalsko akcijo še več občanov.«

ALOJZ GRAZER: »Krvodajalske akcije so zelo humane, zato se jih redno udeležujem. Med darovalce sem se danes vpisal že 47. Kri je tekočina, ki se je ne da narediti. Dragoceno življenje pa lahko reši ponesrečencu le človek. Današnja krvodajalska akcija gotovo ni zadnja, ki sem se je udeležil. Sem poverjenik Rdečega križa v delovni organizaciji Avtoprevoznistvo in servisi. Naše delo je terensko, zato se sodelavci krvodajalskih akcij težje udeležijo. Kljub temu vsako leto opravljajo za plemenito delo več delavcev.«

Krajevna skupnost Gaberke

S skupnimi močmi in prizadevnostjo se da narediti marsikaj

Na severnem delu Šaleške doline leži krajevna skupnost Gaberke. Starejši, pa tudi nekoliko mlajši, se gotovo dobro spominjajo, da je k njej sodilo še dokaj veliko Družmirje. Danes tega kraja skoraj ni več. Zaradi rudarjenja so se morali krajanji s tega področja preseliti, zemljo pa je pokrila voda.

Sredi preteklega tedna smo se z beležnico, svinčnikom, magnetofonom, fotoaparatom in z veliko novinarsko radovednostjo odpravili na obisk v krajevno skupnost Gaberke. V sejni sobi doma družbenopolitičnih organizacij smo našli naša sogovornika, predsednika sveta Slavka Ramšaka in predsednika skupščine te krajevnne skupnosti Andreja Heindla. Takole sta nam opisala delo, življenje in vsakdanji utrip Gaberk sogovornika.

„Krajevna skupnost Gaberke sestavljajo trije vaški odbori, Družmirje, Gaberke in del Raven. V njej živi in dela okrog 1020 krajanov. V veliki meri so to delavci, ki si služijo vsakdanji kos kruha v Gorenju in na Rudarsko elektroenergetskem kombinatu. Čistih kmetov je v naši krajevni skupnosti dvanajst, ukvarjajo pa se predvsem z rejo goved in pridelovanjem mleka. Od poljščin prevladujejo pšenica, koruza, seveda je največ njiv na področju krajevnne skupnosti posejanih s silažno koruzo. Za domačo uporabo pridelajo naši kmetje še krompir, na vrtovih pa Gaberčani pridelajo dovolj zelenjave.“

Krajevna skupnost Gaberke sodi po obsegu med srednje velike. Hitrejši napredek beleži od leta 1971 dalje, ko so Gaberčani dobili vodovod. Zgradili so ga skupaj z Rudarsko elektroenergetskim kombinatom, leta 1972 pa so modernizirali krajevno cesto skozi Gaberke. Pred devetimi leti so se lotili še izgradnje doma družbenopolitičnih organizacij in ga leta 1978 predali svojemu namenu. V domu so delovni prostori organov, družbenopolitičnih organizacij in društev v kraju. V spodnjem nadstropju pa je manjša samopostrežna trgovina in bife. Hkrati z izgradnjo doma so v Gaberkah leta 1972 napeljali krajanji telefonsko omrežje. Pred 10 leti je v tej krajevni skupnosti zazvonil telefon v osmih gospodinjstvih, ter v javni telefonski govornici.

NALOGE IZ SREDNJOČRNEGA PROGRAMA ŽE SKORAJ VSE URESNIČENE

Srednjočrni programi krajevnne skupnosti, za katere smo se odločili spomladi leta 1980, imajo pri razvoju osnovnih celic naše družbene skupnosti pomembno vlogo. Od naše prizadevnosti, stvarnega načrtovanja je v veliki meri odvisen napredek kraja, v katerem živimo in delamo. Zato ni prav nič čudno, da smo sestavljanju srednjočrni programov namenili vso skrb. Danes vse bolj in bolj ugotavljamo, da smo se pri

zapisovanju želja in potreb „ušte-li“, saj zaradi pomanjkanja denarja vseh zapisanih nalog ne bomo mogli uresničiti. Tudi Gaberčani pri sprejemanju in sestavljanju srednjočrni programov niso stali ob strani. Kot vse kaže, je njihov delovni program „postavljen“ na stvarna tla. Uresničili so namreč že skoraj vse naloge.

„Srednjočrni program krajevnne skupnosti je smer poti razvoja in

zaradi gasilcev, ki so zelo prizadevni in se le z malokaterga tekmovanja vračajo brez diplom, priznanj in pokalov.

UREDITEV KANALIZACIJE, MODERNIZACIJA CEST — PREDNOSTNI NALOGI LETOŠNJEGA DELOVNEGA PROGRAMA

Več kot tričetrtine leta 1983 so za nami. Čeprav je denar skoraj ved-

Do leta 2000 naj bi se ta krajevna skupnost še hitreje razvijala

napredka. Skrbno smo pretehtali naše želje, potrebe in vanj zapisali resnično najnujnejše naloge. Prizadevanja niso bila zama. Krajevne ceste so skoraj že vse asfaltirane, prav tako je zgrajeno večnamensko športno igrišče, telefonskih priključkov je v krajevni skupnosti Gaberke že 23. Tudi vodovodno omrežje smo razširili. V srednjočrni program 1981—85 smo Gaberčani predvideli poleg tega še izgradnjo vrtca. Zaradi takrat premajhnega števila otrok, smo v ta namen preuredili del prostora doma družbenopolitičnih organizacij, v katerem sta sedaj potujoči vrtec in mala šola.“

Kot sta povedala naša gosta, so bili vsem tem nalogam kos. Z dobro voljo in skupnimi močmi, teza krajanom Gaberk ni nikoli manjkalo, so pridno delali na delovnih akcijah. Teh ni bilo malo. Že tako težko zbrani dinar so skrbno obrnili in pametno naložili. Zaradi neugodnih gospodarskih gibanj pa se je zataknilo pri izgradnji novega gasilskega doma. Denarja zanj namreč nimajo. Dom, tak kot je danes, ne služi več svojemu namenu, star je že, dotrajan. Da je mera polna, leži še na ugreznem področju. Slejkoprej bodo Gaberčani morali pristopiti k uresničevanju tudi te zahtevane naloge. Če zaradi drugega ne, vsaj

no tisti, ki ne „dovoli“, da bi lahko uresničili vse želje in potrebe, je pri nadaljnjem razvoju krajevnne skupnosti pomemben še naš delež.

Gaberčane so že pred iztekom letošnjega leta uspeli delovni program za to leto v celoti uresničiti. Modernizirali so 620 metrov krajevnne ceste in zanj odšteli 2 milijona 700 tisoč dinarjev. Za posodobitev je nekaj denarja prispevala krajevna skupnost, nekaj denarja so zbrali krajanji s samoprispevkom, izkazali pa so se tudi na udarniških akcijah. Že daj časa je bila krajanom Gaberk trn v peti neurejena kanalizacija. V tem letu so tudi to težavo „zbrisali“ z dnevnega reda skoraj vsake seje sveta ali skupščine te krajevnne skupnosti. Ureditev kanalizacijskih poti jih je veljalo 150 tisoč dinarjev. Sredstva za to je prispevala največ krajevna skupnost, s samoprispevkom so zbrali prav tako nekaj, veliko pa so naredili Gaberčani s prostovoljnimi deli.

„Športno rekreativna dejavnost je pri nas dokaj razvita. Ker nismo imeli igrišča, je bilo delo na tem področju oteženo. Letos smo se zato lotili izgradnje večnamenskega športnega igrišča. Zanj smo do sedaj porabili 50 tisoč 500 dinarjev. Igrišče je skoraj nared, manjka le še asfaltna prevleka. Preostale tekoče naloge v tem letu,

Andrej Heindl

ki nam prav tako vzamejo nekaj denarja, so vzdrževanje krajevnih makadamskih cest, prostorov v domu družbenopolitičnih organizacij, precej skrbi in preglavic nam povzroča vodovod. Nismo dovolj strokovno usposobljeni, tudi pitna voda ni najboljša, da bi

Slavko Ramšak

gasilce. Vanj je vključenih največ krajanov, od pionirjev do veteranov. Gaberčani lahko delujejo še v planinski sekciji in osnovni organizaciji Rdečega križa.

PO PROSTORSKEM PLANU SE GABERKAM OBETA LEPA PRIHODNOST

S sprejetim prostorskim planom občine Velenje naj bi bile vse krajevnne skupnosti urbanistično urejene. Leta 1974 so krajanji Gaberk že sprejeli zazidalni načrt. Vendar načrt ni povsem ustrezal potrebam krajanov, ki bi želeli graditi v tej krajevni skupnosti Šaleške doline. Zato so predlagali Zavodu za urbanizem, da namesto vrstnih hiš, za katere ni bilo zanimanja, vrti v zazidalni načrt individualne stanovanjske hiše, saj je bilo za to gradnjo veliko več povpraševanja. Na zborih krajanov so se Gaberčani odločili, da zazidalno področje še razširijo na bližnje obronke, ki so kmetijsko manj vredni. Po strokovnih analizah se bo do leta 2000 preselilo v to krajevno skupnost največ ljudi.

„Ne samo to, da omogočimo gradnjo stanovanjskih hiš domačinom, ampak tudi tistim, ki se morajo preseliti zaradi rudarjenja. Ti krajanji si želijo svoj drugi dom postaviti čim bližje prvotnega bivališča. To pa so zagotovo Gaberke. Zavedati se moramo, da se bo pogreznili tudi del Gaberk in da moramo vsakemu ogrožencu dati vse možnosti, da ostane v domačem kraju. Izdelali smo predlog spremenjenega zazidalnega načrta, ki predvideva izgradnjo stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopjij tudi za tiste kmete, ki se bodo morali seliti, zemlja pa jim bo ostala. Tako naj bi do leta 2000 „zraslo“ na področju naše krajevnne skupnosti okrog 80 zasebnih stanovanjskih hiš,“ sta pojasnila sogovornika. S sprejetim zazidalnim načrtom bodo Gaberčani rešili mnogo težav, s katerimi se srečujejo danes. Predvsem težave z odpadnimi vodami. Načrt namreč predvideva izgradnjo čistilne naprave. Do leta 2000 bodo krajanji dobili še šolo, vrtec, pa tudi oddelek pošte in banke. Stvilov krajanov pa naj bi se do takrat povečalo za 200 do 250.

„To so seveda samo načrti. Kako pa se bodo stvari uresničevale, bo pokazal čas. Če sodimo po današnjih, bodo nekatera predvidevanja ostala zapisana le na papirju. Nekaj težav bomo gotovo odpravili, pojavile pa se bodo nove. Že sedaj je težko z odkupom zemljišč. Vendar če hočemo napredovati, bomo morali nekako premagati tudi te težave,“ sta končala pogovor predsednik sveta Slavko Ramšak in predsednik skupščine krajevnne skupnosti Gaberke Andrej Heindl.

Krajevna skupnost Šmartno ob Paki

Skoraj že vsa soglasja za vrtec

O nalogah, ki so jih krajanji Šmartne ob Paki predvideli v delovnem programu za letoš, smo že pisali. Te so resnično zelo obširne in bodo zahtevale prav od vseh ogromno naporov.

Največji nalogi sta obnova kulturnega doma, obnavljanje so ga pričeli delavci Vegrada pred 14 dnevi, in izgradnja otroškega vrtca. Po načrtih, bi morali tega začeti graditi že spomladi letos. Devetčlanski gradbeni odbor pri svetu krajevnne skupnosti se je pri pridobivanju potrebnih soglasij srečeval z vrsto težavami. „Gradnja otroškega vrtca v krajevni skupnosti Šmartno ob Paki je resnično zelo potrebna, saj so prostori v osnovni šoli, kjer je vrtec sedaj, že veliko premajhni. Objekt bi morali po predvidevanjih pričeti graditi že letos spomladi, vendar so nam to onemogočile objektivne, pa tudi subjektivne težave. Počakati smo

morali namreč na sprejem srednjočrne prostorskega plana občine Velenje, na prvi razpis za izdelavo glavnega projekta pa se tudi ni prijavilo dovolj kandidatov. Po ponovnem razpisu smo se odločili za Projektivni biro Vegrada, ki je bil najboljši ponudnik za izdelavo glavnega načrta. Te načrte so si lahko ogledali tudi krajanji, ki so dali nanj kar nekaj pripomb, vendar vseh ne bo mogoče upoštevati,“ je povedal predsednik gradbenega odbora JANEZ POVŠE.

Vrtec v Šmartnem ob Paki bo stal med cestno povezavo Titovo Velenje—Letuš in železniško progo. Obsegal bo 2000 kvadratnih metrov, kar ustreza normativom otroškega varstva, 25 kvadratnih metrov na enega otroka. „Lokacija vrtca je potrdil izvršni svet skupščine občine Velenje že februarja leta 1981. Prostor, kjer bo stala vzgojnovarstvena ustanova,

so izbrali strokovnjaki, to lokacijo pa so potrdili tudi krajanji na zborih občanov. Zato se sedaj ti neupravičeno hudujejo na člane gradbenega odbora.“ Povemo naj še to, da so načrte pregledali še strokovnjaki Studia za otroško varstvo pri Centralnem zavodu za napredek gospodinjstva v Ljubljani in s takšno idejno rešitvijo povsem soglašali. Investitor za izgradnjo vrtca je krajevna skupnost Šmartno ob Paki, za izvajalca del pa gradbeni odbor še ni objavil razpisa.

Vzgojnovarstvena ustanova v tretjem večjem središču Šaleške doline je zasnovana kot pritičen objekt sestavljen iz treh delov, in sicer prostorov za vzgojnovarstveno dejavnost, večnamenski prostor in upravno gospodarski del. Vrtec bo štiri oddelčen. V enem bodo malčki od drugega do tretjega leta starosti, otroci od tretjega do sed-

Janez Povše

mega leta pa bodo v preostalih treh oddelkih. Vrtec bo lahko sprejel 80 otrok, grajen pa bo tako, da bo možna v poznejših časih tudi dozidava.

In kako daleč je vsa stvar danes? „Pridobljena imamo že vsa potrebna soglasja za izdajo lokacijskega dovoljenja, manjka nam le še zunanja ureditev otroškega igri-

šča in pogodba o odkupu zemljišča od stavbno-zemljiške skupnosti. Po izdaji lokacijskega dovoljenja bomo izbrali soglasja še za gradbeno dovoljenje. Tega naj bi pridobili do sredine meseca novembra.

Istočasno bo gradbeni odbor objavil še razpis za izvajalca del. Ko bomo imeli vse to zbrano, se bomo lotili že nekaterih zemeljskih del, urejanje ceste do objekta. Spomladi prihodnje leto pa naj bi vrtec s polno močjo pričeli tudi graditi.

Načrtujemo, da bo otroški živ-zav polnopravni prostor vrtca v Šmartnem ob Paki že jeseni leta 1984,“ je poudaril sogovornik.

Naložba bo Šmarčane veljala več kot 20 milijonov dinarjev. Nadvse razveseljuje je to, da imajo denar v celoti zagotovljen, zbrali pa so ga občani s samoprispevkom. Kot pravijo člani gradbenega odbora za izgradnjo vrtca v Šmartnem ob Paki, bodo morali vsak dinar skrbno obrniti in pametno naložiti. Zaradi padanja vrednosti dinarja in potreb pa morajo pričeti to prepotrebno gradnjo kar najhitreje.

Vodooskrbni sistem „Ljubija“

OB LETOŠNJEM OBČINSKEM PRAZNIKU — 8. OKTOBRU — JE DO „VEKOS“ TITOVO VELENJE PO VEČLETNIH NAPORIH USPELO PREDATI NAMEDU NOV VODOVODNI SISTEM, S KATERIM BODO OBČUTNO IZBOLJŠALI VODOOSKRBO UPORABNIKOV V SALEŠKI DOLINI.

Težave, s katerimi so se srečevali pri vodooskrbi v zadnjih letih so bile na eni strani posledica razkoraka med hitro rastjo potreb in prepočasnega pridobivanja novih virov, na drugi strani

na bližajoče družbenoekonomске zaostitve in omejitve v investiranju razmeroma optimistično zastavljen pa se je pokazalo, da bodo zapleti pri izbiri tehničnih rešitev in izdelavi investicijske tehnične dokumentacije, zlasti pa pri izbiri lokacije zajetja in pri izbiri tehnologije za čiščenje vode, pa tudi pri urejanju zemljiško lastniških in oškodninskih zadev bistveno trši oreh, kot je bilo predvideno in da bodo načrtovani roki in investicijska vrednost prekoračeni.

Organi Samoupravne komunalne interesne skupnosti, pred-

doprispevnim območjem ter izvršena medsebojna povezava, regulacija in poizkusno obratovanje celotnega sistema.

V sredini septembra je bil že tudi uspešno opravljen tehnični pregled celotnega sistema in podan predlog za izdajo uporabnega dovoljenja tako, da je bila svečana otvoritev ob občinskem prazniku zares upravičena.

VODOOSKRBOVALNI SISTEM LJUBIJA JE SESTAVLJEN, KOT JE ŽE OMENJENO IZ VEČJIH OBJEKTOV IN SICER:

močju so vse tiste površine, kjer naravne prelomnice omogočajo površinski vodam stekanje v vodotok Ljubije. V tem območju se nahajata tudi dve živinorejsko intenzivni kmetiji, na katerih je bil zgrajen vodotesen sistem odvodnjavanja gnojevke in fekalnih voda ter posebej zaščiteno gnojšče.

Izvajalec del je bila Gradbena obrtna zadruha VEKO Titovo Velenje, dela pa so stala okoli 9.500.000.— din.

2. ZAJETJE LJUBIJE

Direkten zajem vode je urejen pri sotočju potokov Ljubija in Kramarica kjer je z vodnogospodarskim soglasjem dovoljen celoten minimalni pretok 65 l/s in maksimalni odvzem 180 l/s. Zajetje je narejeno po sistemu »Tirolskih zajemov« kar omogoča samodejno, mehansko izpiranje usledil in lebdečih delcev. Pred vstopom vode v cevovod je vgrajena naprava za biološko kontrolo vode, ki s pomočjo rečnih postrvi preko fotocelice registrira eventualni pogin rib ob kakršnikoli resnejši onesnažitvi vodotoka. Naprava sproži signal za samodejno zapiranje ventila na glavnem dovodu pri čistilni napravi. Vsa dogajanja ob zajetju vode (izpiranje, obratovanje bioteksta, vlom itd.) se preko signalnega kabla prenašajo na čistilno napravo, kjer je vzpostavljena stalna dežurna služba.

Izvajalec del na zajetju je bila DO HPH s kooperanti, dela pa so stala okoli 7.500.000.— din.

3. CEVOVOD OD ZAJETJA PREKO ČISTILNE NAPRAVE DO ŠOSTANJA

Cevovod od zajetja Ljubije do čistilne naprave na Grmovem vrhu v dolžini 6,5 km je izveden iz PVC cevi premera 400 mm. Višinska razlika med zajetjem in čistilno napravo znaša 160 m, zato sta na cevovodu zgrajena dva razbremenilnika za zmanjševanje tlaka, kjer bi bilo mogoče z izkoriščanjem potencialne energije vode pridobiti okoli 120 kWh električne energije. Na cevovodu je še 21 vodonosnih jaskov z vgrajenimi zračniki, izpusti in sekcijskimi zasuni.

Magistralni cevovod od Čistilne naprave do Šostanja v dolžini 5 km poteka deloma v jekleni, deloma pa PVC izvedbi, v premeru 400 mm. Na mestu priključitve na obstoječi cevovod (pri hladilnikih TES) so izvedli priključek za vodohram v Šostanju s prostornino 1000 m³, ki leži na 422 m nadmorske višine. Obstoječi cevovod od Šostanja do Velenja v skupni dolžini 4 km ima v Pesjem odcep do vodohrama na 440 m nadmorske višine. Povezovalni cevovodi so izvedeni v jekleni izvedbi premera 400 mm.

Izvajalec del pri polaganju cevovoda iz Ljubije — do Šostanja je bil PUV »NIVO« iz Celja s kooperanti. Dela so bila izvajana v letu 1980 in 1981, stala pa so skupaj s kasnejšo sanacijo zaradi plazov na trasi, okoli 68.000.000 dinarjev.

4. ČISTILNA NAPRAVA

Čistilna naprava je locirana na Grmovem vrhu na Florjanu na 495 m nadmorske višine zato, da omogoča gravitacijsko napajanje vodohramov v Saleški dolini. Kjer kvaliteta surove vode na zajetju ne ustreza vsem kriterijem pitne vode, jo je potrebno predhodno fizikalno, kemično in bakteriološko očistiti. Zato je čistilna naprava sestavljena iz primarnega dinamičnega usedalnika, kjer se s pomočjo fluktuantov in vplinenega klora, doseže kosmičenje in delno usedanje nečistoč. Takšna voda gravitacijsko teče v dva hitra filtra, kjer se s pomočjo filterne mase (kremenčev pesek in antracit), ob majhni hitrosti vode doseže izločanje koaličnih nečistoč. Filterna masa se s časom zamaši, zaradi česar nastane v filterih tlak, ki preko senzorja sproži samodejno protitočno izpiranje filtrov. Očiščena voda se nato gravitacijsko prelija na ogeljne filtre, kjer zaradi aktivnega oglja pride do izločanja prostega klora in pridobitve vode, ki ustreza sanitarnim zahtevam. Takšna voda se gravitacijsko izteka v celico pitne vode, kjer jo pred vstopom v magistrinalni cevovod še preventivno klorirajo. Za uporabljanje

omenjenih naprav in opreme je ob čistilni napravi zgrajena komandna stavba, kjer se izvaja priprava in doziranje fluktuantov, doziranje klora, avtomatsko in ročno posluževanje naprave ter stalni nadzor in kontrola nad delovanjem celotnega vodooskrbovalnega sistema.

Izvajalec gradbenih del na čistilni napravi je bila DO HPH iz Titovega Velenja s kooperanti, izvajalec strojnotehniškega dela pa DO Hidromental iz Mengesha s kooperanti. Dela so izvajali v letih 1982 in 1983, stala pa so okoli 75.500.000.— dinarjev.

5. REZERVOAR V PESJEM

Nov rezervoar v Pesjem na nadmorski višini 440 m, velikosti 1500 m³ služi za pokrivanje neenakomerne dnevne porabe vode v Prelogah, Pesjem, industrijski coni Gorenja in nižjih predelih Titovega Velenja, ter za varnost pri oskrbi v primeru izpada kakega od podsistemov Ljubije.

Izvajalec del pri izgradnji rezervoarja v Pesjem je bila DO HPH iz Titovega Velenja, dela pa so stala okoli 38.750.000.— dinarjev.

S pridobitvijo tega vodovodnega sistema, ki je dokončan do I. faze, se brez zajetja ostalih prej omenjenih vodnih virov na tem področju, je nadomeščen le primanjkljaj v bilanci potrebnih virov, saj v občini Velenje potrebujemo za nemoteno oskrbo ob sedanjih značilnostih porabe okoli 270 l/s pitne vode. Toliko pa je z vključitvijo Ljubije in upoštevanjem nezanesljive triadne (jamske) vode tudi na voljo.

V lanskem letu je delovna organizacija Vekos porabila za celotno vodooskrbo okoli 6,5 milijonov m³ pitne vode, od tega približno 33 % v gospodinjstvih, 43 % v gospodarstvu, 6 % za komunalne potrebe, 18 % pa je izgub v distribucijski mreži.

Taka struktura porabe kaže na vrsto neracionalnosti pri gospodarjenju s pitno vodo, saj skoraj polovico vode občani porabijo za nepitne namene. Na drugi strani pa vlaganja za pridobitev 1 l/s pitne vode že presegajo 2 milijona din.

Kot na dlani je, da s pridobivanjem novih virov pitne vode v naši občini ne bomo uspeli odpraviti težav v vodooskrbi, če ne bomo napravili na področju gospodarjenja z vodo odločilnejših sprememb v korist racionalnejšega izkoriščanja obstoječih virov. Med ukrepe pri nadaljnjem razvoju vodooskrbe v Saleški dolini bomo morali v naslednjem obdobju postaviti v ospredje predvsem:

— iskanje možnosti za preusmeritev industrijskih porabnikov pitne vode na druge nepitne virov

— temeljitejšo in sistematično obnovo dotrajanega vodooskrbovalnega omrežja

— popravila in obnove notranjih vodooskrbovalnih instalacij v družbenem stanovanjskem fondu, kjer so žarišča netesnosti

— nekaj pa bomo morali storiti tudi v politiki cen vode in priključevanja na mestni oskrbovalni sistem tako, da bi stimulirali štednjo tako v investicijski kot v tekoči porabi.

Ob koncu predstavitve tega pomembnega oskrbovalnega sistema delavci Vekosa dajejo vsem uporabnikom pobudo za večjo aktivnost pri spreminjanju odnosa do varčevanja z vodo, katere pravo vrednost spoznamo šele takrat, ko je ni.

Izvir potoka Ljubija

pa tudi posledica neracionalnega gospodarjenja s pitno vodo, ki vse bolj postaja dobrina posebnega družbenega pomena.

Tako vrednotenje pitne vode bo slej kot prej moralo veljati tudi v naši občini, ki je razmeroma siromašna s ceneno dostopnimi vodnimi viri, saj smo že z zajetjem Ljubije segli prav pod vzožje smrekovskega pogorja.

Odločitev o pristopu k izgradnji tega vodooskrbovalnega sistema je bila sprejeta že v preteklem srednjeročnem obdobju, ko je bilo ocenjeno, da bomo do konca leta 1985 potrebovali za oskrbo uporabnikov v Saleški dolini nad 300 l/s pitne vode, tedanje zmogljivosti zajetij pa so bile le okoli 120 l/s.

Tako se je Samoupravna interesna skupnost občine Velenje v letu 1978 na podlagi izdelanih vodnogospodarskih študij odločila za zajetje Ljubije in izgradnjo celotnega vodooskrbovalnega sistema iz zahoda s povprečno izdatnostjo okoli 180 l/s, pri čemer so bili upoštevani še vodni viri oziroma zajetja Toplice, Mazejvih virov, Strmine in Hudega Potoka, ki naj bi se preko centralne čistilne naprave povezali v obravnavan vodovodni sistem na zahodu Saleške doline.

Kmalu po sprejetju Investicijskega programa, ki je bil glede

vsem pa Gradbeni odbor, kot družbeno nadzorni organ so redno spremljali potek investicije in zaradi opisanih objektivnih potreb sprejemali tekom izgradnje ustrezne anekse k investicijskemu programu.

Tako so do konca leta 1981 dokončali izgradnjo cevovoda v premeru 400 mm od Ljubije do Šostanja v skupni dolžini 12 km, ter oddali dela za izgradnjo zajetja Ljubijskega potoka.

Odločilnejši koraki za dokončanje izgradnje tega pomembnega vodooskrbovalnega sistema pa so bili storjeni po konstituiranju DO »VEKOS« in prevzemu investicijskih poslov, kar je privedlo do izpostavitve te investicije na prioriteto mesto v vseh družbenih planih in veliko angažiranje celotne družbenopolitične skupnosti za zagotovitev manjkajočih sredstev.

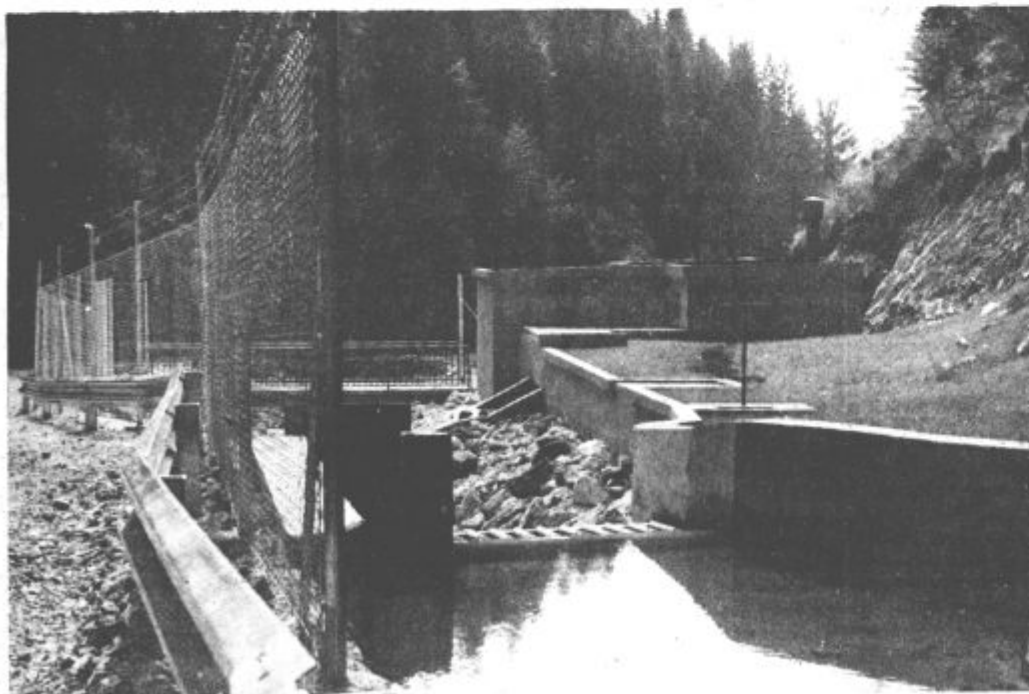
V dobrem letu in pol so bila nato pridobljena vsa manjkajoča soglasja in izbrane tehnične rešitve, izdelana in pridobljena manjkajoča investicijsko-tehnična dokumentacija, priskrbljena manjkajoča sredstva, izbrani izvajalci del in dokončana dela pri izgradnji vodnega zajetja Ljubije, čistilne naprave ter na Grmovem vrhu, rezervoarjev v Pesjem, sanitarne zaščite kmetij nad vo-

1. ZAŠČITA VODOPRISPEVNEGA OBMOČJA

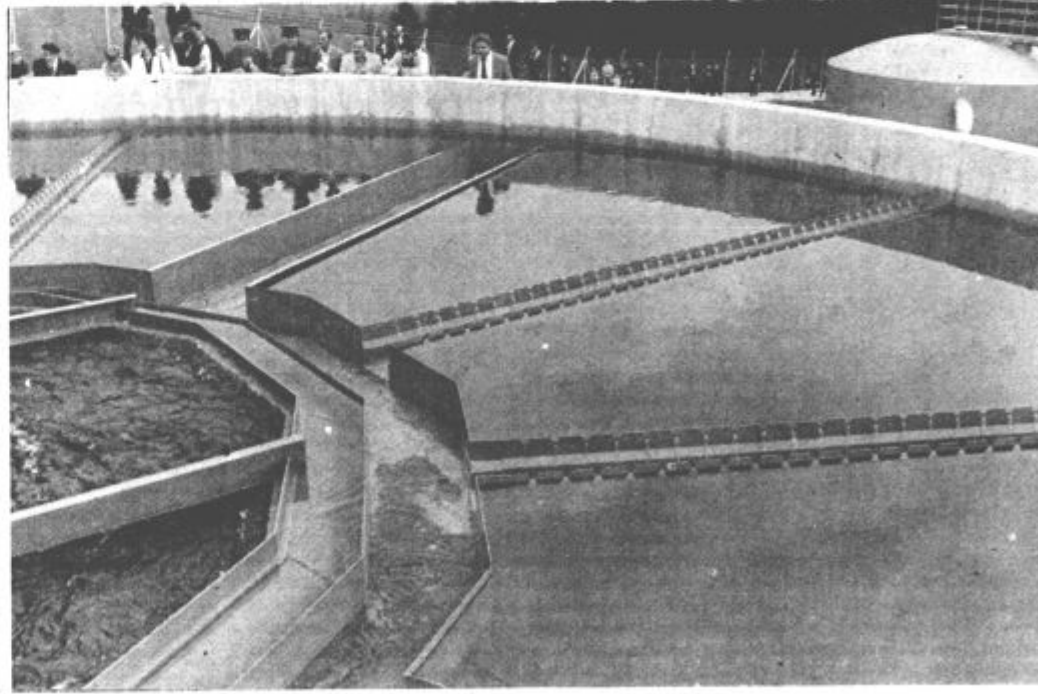
Zaščita vodoprispevnega območja zajema okoli 850 hektarjev gozdov, travnikov in njiv, ker je predpisan z Odlokom o zaščiti pasovih poseben režim obdelave površin. V zaščitnem ob-

Rezervoar v Pesju

Zajetje potoka Ljubija

Čistilna naprava na Grmovem vrhu

Hotel Golding
Rubin Žalec

Hotel Golding Rubin iz Žalca se priporoča za obisk tudi v mesecu oktobru.

V restavraciji hotela lahko vsak dan ob prijetni glasbi izbirate med številnimi specialitetami srbske kuhinje. Lahko se zabavate tudi v disko klubu hotela, ki je odprt od 21. do 03 ure. Sprejemamo tudi naročila za poslovna kosila in druge svečane priložnosti.

Čaka vas pristna Rubinova Ružica.

ZTKO Velenje

Rekreacija za matere z otroki in starejše občanke

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Velenje organizira na osnovni šoli XIV. divizije vsak ponedeljek od 17. do 18. ure in trideset minut, rekreacijsko vadbo ma-

mic z otroki. Če pa mami- ca nima časa, lahko seveda pride tudi očka. Vadba se začne že ta ponedeljek!

Prav takšna vadba pa bo tudi na osnovni šoli bratov Mravljak, vendar

vsak torek ob istem času.

V četrtek, 27. oktobra pa se bo pričela rekreacijska vadba za starejše občanke. Ta bo na osnovni šoli Bratov Mravljak vsak četrtek od 18. do 20. ure.

Letos obiskujem kulturne prireditve, ki jih prireja Kulturni center Ivan Napotnik Velenje.

Požarna varnost

Gašenje v posebnih primerih

POGASITEV OSEBE, KI GORI

Če se je na človeku vžgala obleka, potem njegovemu življenju preti nevarnost. Ta je še večja, ker oseba beži in izgublja razsodnost. Tako se ogenj še bolj razplamteva in širi na obleko, ki je ogenj še ni zajel.

Takšno osebo moramo takoj zaustaviti. Če je sama, naj se vrže na tla in prične valjati po tleh, dokler se ogenj ne uduši. Obleke naj ne slači in naj stori vse, da ji ogenj ne udari v obraz in ne uide v lase. Gasiti začnemo vedno od vratu navzdol, da tako zavarujemo glavo. Prva pomoč je nujna.

POŽAR V DIMNIKU

Požari v dimniku so zelo pogosti in predstavljajo nevarnost za zgradbo, okolico in za stanovalce, ki so izpostavljeni strupenim plinom.

Kadar v dimniku gorijo saje, se v njem sprošča temperatura tudi do 1300 stopinj. Pri takšni vročini pa že razpada opeka, segreva se zid dimnika in druge konstrukcije, ki so vpete v dimnik ali pa priložene neposredno na njegov zid.

Nevarnost požara se še poveča, če ima dimnik razpoke, če so dimniška vratca odprta, preperela ali če jih sploh ni in je dimniška odprtina zadelana z opeko, špranje pa so ostale. In goreči plini, ki uhajajo, lahko vžgo gorljive pred-

mete, ki so ob dimniku, tram, ki je vžidan v dimnik pa lahko začne počasi tleti in požar se prenese na strop. Če zaradi visoke temperature v dimniku preti nevarnost, da se bo požar razširil, se bomo odločili za gašenje z ročnimi gasilnimi aparati za prah ali CO₂, nikakor pa ne z vodo.

Oblak prahu ali plin CO₂ se mora usmeriti navzgor skozi tista dimniška vratca, ki so pod vrhnjimi, kjer je požar nastal. Poskrbeti pa je potrebno še za varnostne ukrepe, da se požar ne razširi: pregled dimnika od tal do vrha skozi nadstropja, otipavanje stropov od spodaj in zgoraj, odmik vseh gorljivih predmetov od dimnika, zavarovanje okolice, da ne bi leteče saje vžgale gorljivih predmetov v bližini.

POŽAR V STROPU IN STENI

Požar v lesenem stropu lahko nastane iz več vzrokov: če je v dimnik vžidan tram, če je lončena peč postavljena na lesena tla, lahko pa povzroči tudi žerjavica, ki je izpadla iz peči.

Požar se neopazno širi, dokler ne prodre do mesta, kjer je toliko kisika, da lahko izbruhne na prost. Požar lahko nastane tudi pri betonskih stropih, na katere so obešeni leseni. Pri požaru na lesenem stropu lahko pride do zrušitve, pri betonskem pa te nevarnosti ni. Pomembno je takoj ugo-

toviti izvor požara. Ko ga iščemo, moramo odklopiti varovalke in z dlanjo tipati po podu, dokler ne ugotovimo najbolj vročega mesta. Leglo požara lahko ugotovimo tudi po madežih na ometu ali pa prisluškujemo, kje prasketa.

In kako bomo gasili? Pri roki moramo imeti orodje za odpiranje desk (dleta, ročne in električne žage) in vodo. Kako bomo požar pogasili, z vedrom ali zidnim hidrantom, je odvisno od razsežnosti požara. Pomembno pa je, da smo pripravljeni, ko se pod odtrgano desko pokaže prvi plamen. Gašenje ne bo uspešno, če bomo notranjost stene zalivali z vodo, uspešni pa bomo, če bomo uporabili ročnik. Z njim lahko gasimo z ostrim in razpršenim curkom vode, ga odpiramo in zapiramo.

Če je leglo požara v zgornjem delu stropa, bomo gasili od zgoraj, če pa je pod stropom, bomo gasili od spodaj. Pooglenele grede in deske moramo očistiti do živega lesa, da bomo odstranili tudi najmanjšo žerjavico, skrito v zoglenelih gredah in deskah. Če gre za nosilno gredo, ki je vžidana v dimnik, jo moramo odrezati in jo na primeren način utrditi na zunanji steni dimnika. Ko je požar pogasjen, moramo še vroče ogorke zmetati v vedro, v katerem mora biti voda.

D. Koželj

PISMA BRALCEV • PISMA BRALCEV • PISMA BRALCEV

Podhod ob dežju

11. oktobra, okoli 18. ure, sem hitela po nakupih. Zato sem hotela izkoristiti varnejšo pot — podhod na Kidričevi cesti v Titovem Velenju. Veselila sem se te naše, pred dnevi slavnostno odprte pridobitve, vendar sem bila že v istem hipu razočarana. Podhod je bil skoraj onemogočen, saj je bilo v njem polno vode.

Upam, da njegova izgradnja ni služila samo pestrejšemu praznovanju občinskega praznika, temveč temu, da bi imeli v Titovem

Velenju, sodoben in varen cestni objekt na tako prometnem delu kot je med Kardeljevim trgom in središčem Titovega Velenja. Podhod naj bi zagotovil varno gibanje v cestnem prometu. Zato menim, da bi morali takoj pristopiti k odpravi te pomanjkljivosti, zaradi katere sicer sodoben in drag objekt ne more služiti svoji namenu.

Hkrati naj povem, da je takšnih poplav v Titovem Velenju še več. Tudi glavne- ga vhoda stanovanjskega

bloka na Stanetovi 19 ob dežju stanovalci ne moremo uporabiti.

Ker pa že govorim o novi soseski, ne morem mimo tega, da ne bi omenila tudi slabo urejene okolice spomenika Edvarda Kardelja. To, da trga še nihče ne vzdržuje, ne opravičuje njegovega videza.

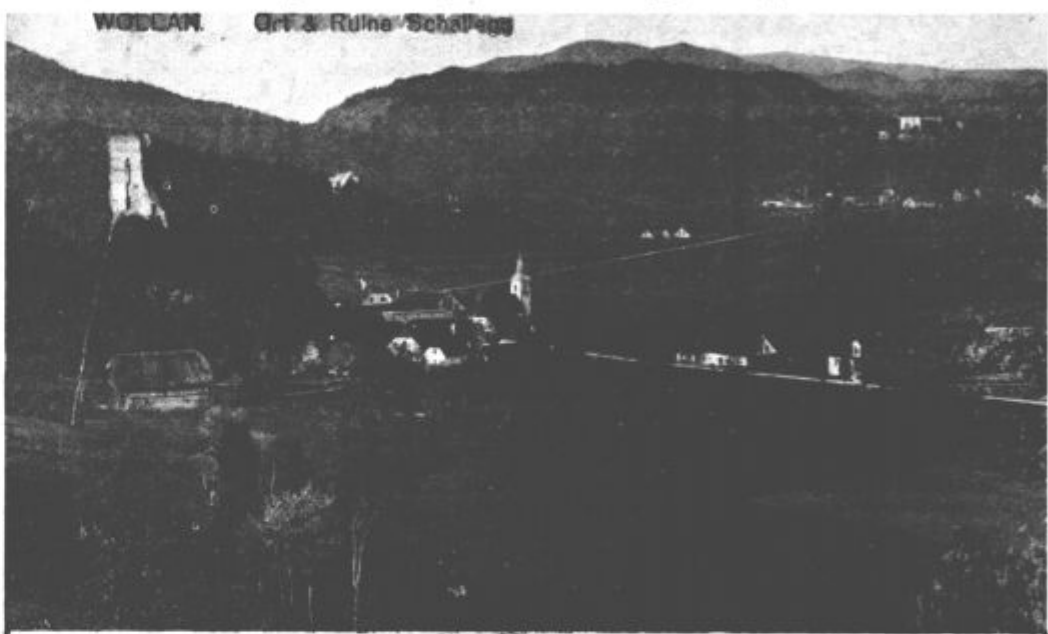
Gabrijela Mitrovič
Stanetova 19

Obrtniški piknik

V nedeljo, 9. oktobra, je bil ob praznovanju 10-letnice obrtnega združenja Titovo Velenje in občinskega praznika, organiziran piknik za obrtnike, pri njih zaposlene delavce in njihove družinske člane. Piknik je bil na letališču v Lajšah. Organizacijo piknika, ki je bila odlična, so prevzeli velenjski taborniki, in sicer skupina „Anglija 84“.

Taborniki so poskrbeli za športne in družabne igre, ples z ansamblom Utrip in za celodnevno zaposlitev naših najmlajših. Da pa nismo ostali lačni, so pripravili klasične pikniške jedi in kulinarčne posebnosti. Ponudili so arabske specialitete, ki jih je pripravil Al Sayegh. Tovašica Janezova nas je pogrela s telečjo obaro, naš kolega je pripravil odlične žar. Delili so potoco, pecivo, zraven pa je dišalo po pečenem kostanju.

Iščemo najstarejšo fotografijo

Danes v tej rubriki objavljamo zanimiv posnetek izpred vojnih let, ki prikazuje vzhodni del Saleške doline z vasjo Šalek, Starim Velenjem in obema gradovima. Razglednico nam je prinesel Valter Demšar. Še naprej vas vabimo, da sodelujete z nami.

Gostovanje Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta

Matjaž Kmecl: Mutasti bratje

V domu kulture Titovo Velenje bo v torek, 25. oktobra, ob 19.30, gostovalo Slovensko stalno gledališče iz Trsta s poljudno igro v dveh dejanjih, kot jo je imenoval Matjaž Kmecl, MUTASTI BRATJE. To Kmeclovo delo je doživelo krstno uprizoritev prav na deskah tega gledališča v sezoni 1982/83 in sedaj prihaja na Borštnikovo srečanje v Maribor. Vstopnice po 120 din že prodajajo v knjižnici Kulturnega centra, vsak dan od 10.00 do 15.00, v soboto do 13.00. Šolska mladina in sindikati imajo do 50 % popusta.

Matjaž Kmecl je o tem svojem najnovejšem delu, ki ga je posvetil problemu zamejskega vprašanja, dejal:

„Moja stara mati Amalija Reichmann je bila ena prvih učiteljic na slovenski cirilmetodovski šoli pri Svetem Jakobu v Trstu; tu je bilo njeno prvo službeno mesto, kot dvajsetletna Ljubljanka, ki je prišla in ostala potem 14 let. Stiri- najst let ni majhna stvar in se ne zgubi kar tako. V Velenju mi je dobrega pol stoletja kasneje kot dijaku pri utrjevanju nemščine pomagal stari, dobri učitelj Mihael Plaš, doma z Žihpolja, če me spomin ne goljufa — eden tistih slovenskih izobražencev, ki so morali po plebiscitu s Koroškega; dobričina in pripovedalec — pod smrt je lahko spet nekajkrat obiskal svoje, ki so „ostali“, nazaj pa je prihajal poparjen; „zdaj že slovensko več ne znajo“, je govoril. Bil je širok človek, zgovorno navdušen nad Wagnerjem (kajpada skladateljem), ki ga je še kot šolar

Matjaž Kmecl

gledal in poslušal, občudoval je nemško kulturo nasloj, o Koroški pa je zmeraj govoril mračno in v bogvekaj, v nekakšno žalost zazrt. Prav takrat enkrat so me kot zelenega gimnazijca peljali na Prežihov pokop, prebral sem Požganico. Bolj in bolj se je nabiral nekakšen neopredeljen pa močan dolg do vsega tega slovenskega obrobja — nekakšna preganjavnica, intimna zveza, tudi sentiment, na vsak način nekaj zelo intenzivnega in nemirujočega.“

In tako je za oder napisal igro o tragičnem vztrajanju. To je igra s sentimentalno komičnimi, vendar tudi resnično pretresnimi in hkrati potrošniško nakupovanimi „matičnimi“ izletniki, z gosposkim dunajskim turistom kot posebej, „zunanjo“, neodvisno perspektivo, z renegatom, v katerem je skušal videti praktično logiko in obenem osebno stisko pa spet nujno brezobzirnost do odpadništva;

preko vseh je razgrnil simbol mutastih bratov, ki jih na odru ni veliko, so pa vsem stalno v mislih, ker so njihov skupni temeljni pomen.

Igro je režiral Jože Babič. V glavnih vlogah pa nastopajo: Anton Petje, Barbara Jakopič, Mira Sardoč, Stane Starešinič, Tone Gogala, Bojan Umek, Stojan Colja, Igor Malalan, Joško Lukež, Silvij Kobal in drugi. Scena: Klavdij Palčič. Kostumi so bili izdelani v delavnicah Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. Glasbo je pripravil Aleksander Vodopivec, borilne prizore pa Andrej Zajec.

Prebivalci Saleške in Zgornje Savinjske doline! Obiščimo predstavo tega prizadevnega gledališkega ansambla, ki vztraja v težkih finančnih pogojih in je zelo redek gost na naših odrih!

Obisk razstave in gledališča v Ljubljani

Na voljo je še nekaj mest za ogled razstave KELTI NA OZEMLJU JUGOSLAVIJE v Cankarjevem domu v Ljubljani in za ogled ljubljanske verzije gledališkega dela Toneta Partljiča: MOJ ATA, SOCIALISTIČNI KULAK, s Poldetom Bibičem, Mileno Zupančičevo in Ivom Banom v glavnih vlogah.

Odhod v Ljubljano, dne 22. okt. 1983, ob 16.30, izpred Rdeče dvorane. Prijave samo še do četrтка, 20. okt. do 15. ure v Kulturnem centru „Ivan Napotnik“, Titov trg 5, telefon 850-2651! Cena 400 din!

Prizadeta ali ne?

26. septembra je bilo zasedanje zborov občinske skupščine, ki je trajalo celo dopoldne. Ker smo nekateri po večernem zasedanju zapustili dvorano, so bila naša imena lepo na debelo natiskana v Našem času (v članku Raznolikost kulturne problematike — op. u.).

Sprašujem tiste tovariše in tovariše, ki so podprli sklep, da nas imensko zabeležijo, ali je bil čas, ko so bili na zasedanju, njihov prosti čas ali so bili službeno odsotni.

Mislím, da bi tisti, ki je s srcem član kulturno umetniškega društva, žrtvoval svoj prosti čas, ne pa službeni, ko je treba delati in ustvarjati.

Predsednik je poudaril, naj bi se stabilizacijsko obnašali. Podpiram ta predlog in predlagam, da se takšno večurno zasedanje skliče na popoldanski ali večerni del prostega časa. Tako bomo med službenim časom delali, pripomogli k večji proizvodnji in si tako izboljšali finančni položaj.

J. B.

nančne koristi, da je bil slep in gluha za moralno škodo, ki so jo utrpeli naši otroci? Postavili so jim možnost za zapravljanje tik pred nos!

Oglasila sem se pri Občinski inšpekcijski službi, kjer sem zvedela, da se Luna parku pogodba izteka. Vendar se do danes, ko to pišem, stanje še ni spremenilo.

Sprašujem: ali je naša družba že tako zmaterializirana, da je pozabila, da mora gojiti v otroku delovne navade, moralne in duhovne vrednote, mu dati pravilno vzgojo in napotke za življenje? Bojim se, da je ob tem primeru celotna pedagoška služba padla na izpitu!

Roža Česnik, dipl. ing.

PRIPIS UREDNIŠTVA: V času, ko to pišemo, Luna parka ni več na prostoru bodoče glasbene šole. Sicer pa menimo, da je bil kriv kdo drug ne pa pedagoška služba. Še enkrat pa se je pokazalo, da v Titovem Velenju potrebujemo primeren prostor za takšna in podobna zabavišča.

Obiskujem javne knjižnice v Titovem Velenju, Šoštanj, in Smartnem ob Paki.

Ps: Med otvoritvijo je predsednik izvršnega sveta skupščine občine Velenje kot slavnostni govornik med drugim dobronamerno dejal: »Posebno pa bi se želel zahvaliti delavcem Gradisa za dokončanje zahtevnega dela v zelo kratkem času in z znano Gradisovo kvaliteto.«

Žal je precejšen blišč s te kvalitete opral prvi jesenski dež.

MALI OGLASI

V TITOVEM VELENJU IŠČEM delavnico za mirno obrt. (Čiščenje preprog). Ponudbe po telefonu 851-134 ali na naslov: Jože Čep-lak, Saleška 2 a, Titovo Velenje.

UGODNO PRODAJAM barvni TV Gorenje. Informacije po telefonu 851-240.

PRODAM novo moško športno kolo Senior na 5 prestav za 10.000,00 din. Rebernjak, Špeglova 44 Pesje, Titovo Velenje.

STANOVANJE ALI GARSONJERO išče mlad par brez otrok. Sifra „Nujno!“

UGODNO PRODAJAM novo krzveno jakno — kozliček. Telefon 852-611, dopoldan.

PRODAM osebni avto Zastava 750, cena 3,5 M in radio kasetar Hitachi stereo 2 x 17,5 W za 1,5 M. Vinko Komar, Škalske Cirkovce 17, Titovo Velenje.

KUPIM NOV ali do 2 leti star Fiat 750. Plačam v gotovini. Naslov na upravi lista.

KUPIM 450 komadov strešne opeke — trajanke rdeče barve. Ivan Dobnik, Florjan 151, Šoštanj. Telefon 881-227.

PRODAM fotoaparat Minolta GX-1, ZOOM 35/70, ZOOM za Canon 35/70. Foto — Aco, Celjska 39, Titovo Velenje. Telefon 852-768.

R-18 letnik 81, 24.000 km prodam. Telefon 850-718.

BREJO KRAVO, vozno, težko, prodam. Kovačič, Mali vrh 73 a, Šmartno ob Paki.

V STAREM VELENJU se je dne 9. 10. 1983 izgubil belo-siv muc. Sliši na ime Leonido. Najditelja prosim, da sporoči na naslov: Mihelak, Prešernova 2, Titovo Velenje ali po telefonu 851-095.

OPRAVIČUJEM SE ŠTEFKI HOJAN za besede, ki sem jih 11. 11. 1982 izrekel v trgovini ERA na Kidričevi cesti v Titovem Velenju. In sicer, da naj bi ona ugrabila otroka. Te besede niso resnične, saj vem, da Hojnškova otroka ni ugrabila. Te besede sem rekel v vinjenem stanju. Alojz Hriberšek, Hrastovec.

UGODNO PRODAJAM barvni televizor znamke Blaupunkt. Informacije vsak dan od 18. do 19. ure po telefonu 851-284.

PRODAM POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO, in barvni TV Akvamarin, Gorenje. Informacije po telefonu št. 851-095, vsak dan od 19. do 20. ure.

PRODAM OSEBNI AVTO R-4 TLS, letnik 1977. Informacije po telefonu 850-058, dopoldne.

VABILO

Vabimo člane Saleškega študentskega kluba, da se udeležijo problemskega sestanka v SOBOTO, 22. oktobra, ob 10. uri v sejni sobi stavbe DPO (IV. nadstropje). Pridite v čim večjem številu!

DEŽURSTVA

DEŽURNI ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU TITOVO VELENJE:

Četrtek 20. 10. 83 dnevni dr. Pustovrh, nočni dr. Grošelj
Petek 21. 10. 83 dnevni dr. Žičkar, nočni dr. Markovičeva
Sobota 22. 10. 83 glavni dr. Pustovrh, notranji dr. Žičkar
Nedelja 23. 10. 83 glavni dr. Pustovrh, notranji dr. Žičkar

Ponedeljek 24. 10. 83 dnevni dr. Lešnikova, nočni dr. Žičkar
DEŽURNI ZOBOZDRAVNIK V ZDRAVSTVENEM DOMU TITOVO VELENJE:

Sobota in nedelja 22. in 23. 10. 83 dr. Martina Erdelji Prešernova 22 Titovo Velenje, Telefon 850-667

Akcija sveta za preventivo in vzgojo

Varno kolo v prometu

V večini slovenskih šol so sredi oktobra začeli prometno-vzgojno akcijo z naslovom „z varnim kolesom v promet.“ Pripravila sta jo Zavod za šolstvo SR Slovenije in Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Namen akcije je vzgajati mlade kolesarje, da bodo skrbeli za brezhibnost koles in se tako v promet vključevali z varnimi kolesi. To je potrebno predvsem zaradi naraščanja števila kolesarjev in vse večjega števila prometnih nesreč, ki jih povzročajo kolesarji s pomanjkljivo opremo in tehnično neizpravnimi kolesi. Zavod za šolstvo in republiški svet za preventivo in vzgojo sta se na akcijo dobro pripravila. Izdelala sta navodila in napotke za pregled koles, preprosto dokumentacijo in nalepke za brezhibna kolesa. Vse to so prejeli vsi občinski sveti za preventivo in vzgojo, pa tudi vse osnovne šole.

V velenjski občini je akcija zastavljena na ravni celotnega vzgojno-izobraževalnega zavoda, zato lahko pričakujemo, da bo vanjo vključenih več kot tisoč mla-

dih kolesarjev. Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Velenje je iz svojih vrst določil strokovnjake, ki bodo vodili delo komisij za pregled koles. Poleg tega bodo v komisijah še mentorji prometne vzgoje na šolah, pionirji prometniki ter delavci postaje milice. Na podlagi pregleda koles in ugotovljene izpravnosti bo mladi kolesar prejel posebno nalepko „varno kolo v prometu“, ki jo bo nalepil na kolo. Akcija bo postala stalna oblika preverjanja brezhibnosti koles, poostrena pa bo tudi kontrola v prometu. Da pa bo akcija zares dosegla svoj osnovni namen, se bodo morale vanjo vključiti tudi trgovske delovne organizacije, ki prodajajo kolesa in rezervne dele. Zlasti pri slednjem se nemalo-krat zatakne in kljub dobri volji lastnika je kolo večkrat nepopolno. Dejstvo je tudi, da imajo veliko neizpravnih koles tudi starejši občani. Zato ne bi bilo odveč, če bi se z gledovali po tej akciji in tudi sami kaj storili za svoje kolo.

B. Mugerle

RDEČA VRTNICA

DISCO BAR • HOTEL PAKA • TITOVO VELENJE

Vsako sredo, četrtek, petek, soboto in nedeljo

Gostovanja:

- V ČETRTEK: ansambel Štark Rock
- V PETEK: aerobična skupina GIB iz Celja
- NEDELJA: modna revija modne kreatorka Brigite Zupanc iz Celja. Možen odkup modelov.

KINO • KINO • KINO • KINO • KINO • KINO

REDNI KINO VELENJE

Četrtek, 20. 10. ob 17., 19. in 21. uri ZGODNJA ZRELOST — zahodnonemški.

Petek, 21. 10. ob 11. uri POROČNO POTOVANJE NA ŠVEDSKI NAČIN — švedski. V gl. vl.: Barbi Andersson.

Petek, 21. 10. ob 17., 19. in 21. uri GOSPOD BOCKERER — avstrijsko-nemški. V gl. vl.: Karl Mekatz.

Sobota in nedelja, 22., 23. 10. ob 17., 19. in 21. uri POROČNO POTOVANJE NA ŠVEDSKI NAČIN — švedski. V gl. vl.: Barbi Anderson.

Ponedeljek in torek, 24., 25. 10. ob 17., 19. in 21. uri POKAŽI SE DRUGI OBRAZ — italijanski. V gl. vl.: Bud Spencer, Terence Hill.

Sreda in četrtek, 26., 27. 10. ob 17., 19. in 21. uri PETORICA MOČNIH — ameriški. V gl. vl.: Joe Lewis.

FILMSKO GLEDALIŠČE

Ponedeljek, 24. 10. ob 20. uri VESNA — domači, komedija. V

gl. vl.: Metka Gabrijelečič, Franek Trefalt; režija: František Čap.

NAJBOLJSI FILM IN NAJBOLJŠA IGRALKA PRVEGA FILMSKEGA FESTIVALA V PULJU LETA 1954!

KINO DOM KULTURE VELENJE

Četrtek, 20. 10. ob 20. uri POKAŽI SE DRUGI OBRAZ — italijanski. V gl. vl.: Bud Spencer, Terence Hill.

KINO ŠOŠTANJ

Sobota, 22. 10. ob 19.30 uri GOSPOD BOCKERER — avstrijsko-nemški. V gl. vl.: Karl Mekatz.

Nedelja, 23. 10. ob 17.30 in 19.30 uri POKAŽI SE DRUGI OBRAZ — italijanski. V gl. vl.: Bud Spencer, Terence Hill.

Ponedeljek, 24. 10. ob 19.30 uri POROČNO POTOVANJE NA ŠVEDSKI NAČIN — švedski. V gl. vl.: Barbi Anderson.

Sreda, 26. 10. ob 19.30 uri ZGODNJA ZRELOST — zahodnonemški.

MARTIN VINETIČ, inv. upok. Obrežje št. 9 star 71 let.

ANA BREČKO, gospodinja, Tepanje št. 8 stara 84 let

KAROLINA SMIGOVC, druž. upok. Šoštanj Trg svobode 6, stara 84 let

ANGELA JEŽOVNIK, prevž. tkarica, Lokovica št. 31, stara 71 let

FELIKS NOVAK, kmetovalec, Nova vas št. 5, star 75 let.

PETER TILI, Vodovodar, Celje, Titov trg št. 1, star 45 let

GIBANJE P.

UMRLI SO:

JOŽEF BRGLEZ, inv. upok. Konjiška vas, 19 star 55 let.

ZAHVALA

ob boleči izgubi ljubega moža in očeta

Avgusta Sušca

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem za izkazano pomoč v teh težkih trenutkih.

Hvala za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Zahvaljujemo se tudi govornikom in duhovniku za opravljen pogrebni obred.

Žalujoci: žena Marija, sinova Jože in Tine, hčerke Marica, Justa in Marta z družinami in ostalo sorodstvo

gorenje

iščemo

Gorenje SOZD prireja od 22. 10. do 5. 11. 83 v Rdeči dvorani v Titovem Velenju že tradicionalni hišni sejem '83, na katerem bomo del razstave namenili drobnemu gospodarstvu.

Razstavili bomo sestavne dele, ki jih danes uvažamo, za katere pa vemo, da jih že izdelujemo v Jugoslaviji oziroma bi jih lahko izdelovali v Jugoslaviji.

Na tem področju želimo čimbolj angažirati naše drobno gospodarstvo, zato vabimo vse zainteresirane k sodelovanju.

Obiščite nas — ponuja se vam prilžnost za razširitev vašega proizvodnega programa.

gorenje

TRGOVSKA DELOVNA ORGANIZACIJA
nama
LJUBLJANA n. sol. o.

Vabimo vas na prireditve

„Moped show“ z modno revijo NAMA

V PONEDELJEK, 24. OKTOBRA, OB 17.00 URI V PROSTORIH RESTAVRACIJE NAMA TITOVO VELENJEI

ZABAVALI VAS BODO:

Maja, Rifle in TOF kot „moped show“
Švejk
Glasba — Ivo Umek
Marjan Kralj
Maja Boh
Kant avtor Dušan Uršič
Ansambel KRIK

MODELE SO PRISPEVALI

ZNANI JUGOSLOVANSKI PROIZVAJALCI:

Rašica	RIO
Univerzale	Svilanit
Utok	Vesna
Elkroj	Mura
Novoteks	Vesna
Labod	PIK
Toper	

Vstopnina je 150,00 din. Vstopnice prodajamo v restavraciji NAMA Titovo Velenje.

Ob prihodu v Titovo Velenje so pripravili mladim »gasilcem« prirčen sprejem

Srečanje pionirjev — mladih gasilcev iz vse Slovenije

V Titovem Velenju je bilo preteklo soboto in nedeljo četrto srečanje pionirjev — mladih gasilcev. Srečanje so organizirali v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger pod geslom Rastemo pod Titovo zastavo — Pionirji, veselo na delo, posvetili pa so ga mesecu požarne varnosti, 40-letnici AVNOJ, 40-letnici zbora slovenskih odposlancev v Kočevju in prazniku občine Velenje. Četrto srečanje pionirjev gasilcev je organizirala gasilska zveza Slovenije, občinska gasilska zveza Velenje in občinska zveza prijateljev mladine Velenje, potekalo pa je pod geslom Preprečujmo požare.

V Titovo Velenje je prišlo 64 ekip mladih gasilcev skupaj z mentorji. Tako je bilo dva dni v našem mestu okoli 400 mladih gasilcev in njihovih mentorjev, ki so jih sprejeli na svoje domove mladi gasilci velenjske občine.

Ob prihodu v Titovo Velenje so pripravili v soboto zjutraj sprejem na osnovni šoli Mihe Pintarja Toleda, ob 10. uri pa so že pričeli tekmovali. Tričlanske ekipe so morale opraviti testne naloge, pomerili pa so se tudi v znanju gasilskih veščin. Medtem ko likovniki, ki so prav tako sestavljali tekmovalne

ekipe slikali na temo Preprečujmo požare. Poleg tega pa so ekipe prinesle s seboj v Titovo Velenje že izdelane makete in plakate prav tako na temo Preprečujmo požare. Gostom so v soboto pokazali še znamenitosti Titovega Velenja, v nedeljo zjutraj pa so se udeležili razstave likovnih del, maket in plakatov. Razstavo so uredili v prostorih osnovne šole Mihe Pintarja Toleda. Najboljšim so podelili priznanja. Srečanje so zaključili s kviz tekmovalcem šestih najboljših ekip, ob tej priložnosti pa so pionirji gasilskega društva Velenje razvili pionirski prapor.

STANE URBANČIČ, sekretar gasilske zveze Slovenije: »Pred štirimi leti smo se na 9. kongresu gasilske zveze Slovenije odločili, da organiziramo srečanja pionirjev osnovnih šol, ki so člani društev mladih gasilcev. Namen je, da bi se ti učenci, ki ne delajo v gasilskih društvih, organizirali kot mladi gasilci v osnovnih šolah in si tako pridobili toliko znanja in veščin, da bi se lahko samozaščitno varovali požarov. Pomembno je tudi, da bi z delom v teh krožkih, v šestih, sedmih letih, pridobili sleherni tudi požarno varnostno kulturo. To je namreč edini način, da bomo zajezili požare. Med povzročitelji je namreč tudi zelo veliko otrok. Kar v 12 odstotkih namreč ravno on povzroči požar. Če bomo otroku na pravi način posredovali informacije o požarih v času, ko se oblikuje o odraslo osebnost in ga motivirali da bo

na vsakem koraku preprečeval požare, bomo gotovo naredili največ, saj smo lahko pripravi, da se bo takšen otrok samozaščitno obnašal tudi, ko bo odrasel.

Zadovoljni smo, da osnovne šole sprejemajo to dejavnost. Lani se je na primer srečanja udeležilo 35 ekip, letos že 63. Na letošnjem srečanju je tudi okoli 130 mentorjev, kar je zelo pomembno, saj izmenjajo izkušnje in gotovo posnemajo tiste, ki so na tem področju že veliko naredili.

Razmišljamo tudi, če o petem srečanju pionirjev — mladih gasilcev, ki naj bi bilo prihodnje leto v sestavi prirediteljev desetega jubilejnega kongresa pionirskih organizacij. Predvidevamo, da bi se tega srečanja udeležilo okoli 15 tisoč gostov iz vse Jugoslavije pa tudi iz sosednjih držav, saj drugje takšnih dejavnosti na osnovnih šolah še nimajo.

Rudar — Primorje 6:2

Proti ekipi iz Ajdovščine so domači nogometaši nastopili brez svojega odličnega vratarja Cvetkoviča, ki mu je branilec Triglava v prejšnjem kolu v Kranju zlomil nogo. Treba pa je reči, da je njegova zamenjava Žižek v nedeljo zelo dobro opravil svojo nalogo. V Rudarjevi obrambi je bilo namreč v prvem polčasu vse preveč lukenj, saj so bili gostujoči igralci kar trikrat sami pred domačim vratarjem, vendar je vsakokrat Žižek dobro posredoval.

Velenjčani so povedli v 22. minuti. Mišetić je prišel z žogo na levo stran in s položaja skrajšanega kota nepričakovano zatresel gostujočo mrežo.

Gostje, ki so v hitrih nasprotnih napadih zlahka prihajali pred domača vrata, so zanemarili igro v obrambi in v štirih minutah (33., 35., 37.) prejeli kar tri zadetke, ki so jih dosegli Naveršnik, Beliš, Bešvir. V 47. minuti si je Džurić priporil že skoraj izgubljen žogo, jo takoj poslal do Boškovića.

Ta je preigral enega od gostujočih igralcev in že petič zatresel mrežo Primorja. Osem minut kasneje so gostje nepravilno v kazenskem prostoru

ru zaustavili Bešira. S strelom iz 11-metrovke pa je novi zadetek za Rudarja dosegel Bošković. Po tako visokem vodstvu so bili domači obrambni igralci tisti, ki so zaigrali nepazljivo. Gostje pa so to kaznovali z dvema zadetkoma.

Postava Rudarja: Žižek, Nabernik, Matjaž Kljajić, Mišetić, (Marko Kljajić), Džurić, Naveršnik, Bošković, Bešvir (Vasić), Beliš (Kurnik), Kaligaro.

V 9. kolu bodo Velenjčani gostovali v Izoli.

Šmartno — Maribor 1:2

V nedeljski tekmi proti prvouvrščeni enajsterici Maribora so pokazali nogometaši Šmartnega eno boljnih, če že ne najboljših, iger doslej.

V prvem delu srečanja so Šmarčani celo vodili z 1:0. v 38. min. je bil za gostitelje uspešen Hren. Gostje, ki so imeli v prvih dveh minutah dve lepi priložnosti za zadetek, se pred golom vratarja Kronovša niso najbolje znašli.

Tudi v drugem polčasu so imeli Šmarčani možnost, da svoje vodstvo

še povišajo, vendar so bili njihovi streli znova neučinkoviti. Po grobi napaki domačega vratarja so Mariborčani uspeli izenačiti. 10 minut pred koncem srečanja pa so vijoličasti dosegli še drugi zadetek in tako srečno zmagali z 2:1.

V prihodnjem kolu Šmarčani gostujejo v Kranju, kjer se bodo srečali z enajsterico Triglava.

Za Šmartno so zaigrali: Kronovšek, Matko, Bajc, Frangeš, Podvratnik, Božičević, Kodre, Kopušar (Kokotec), Hren, Prašnikar, Ošterc (Omladić).

Gradbenik — Rudar II 3:0

V 5. kolu tekmovalja v zahodni skupini medobčinske nogometne lige se je druga ekipa velenjskega Rudarja B zaradi zasedenosti domačega igrišča na Ljubnem ob Savinji pomerila z domačim Gradbenikom. Gostitelji so bili boljši in so zmagali s 3:0.

Ljubenski nogometaši so tako nadaljevali vrsto dobrih zaporednih iger in so po tem kolu v vrhu lestvice.

Šoštanj — Lipa 37:36

Zaradi zasedenosti Rdeče dvorane so morali odigrati rokometiški Šoštanj prvenstveno tekmo z Lipo v Slovenj Gradcu.

Začetek tekme jim ni obetal nič dobrega, saj so gostje povedli z rezultatom 6:3. Takrat pa so se razigrali igralci Šoštanja, zlasti to velja za odličnega Potočnika, Puca in Mahnića. Dosegli so kar 11 golov zapored, gostje pa nobenega in povedli s 14:6. ob polčasu pa je njihovo vodstvo znašalo 20:14. Do sredine drugega polčasa so gostitelji še naprej igrali dobro, proti koncu tekme pa je moral zaradi treh izključitev z igrišča odlični Potočnik. V igri tudi ni bilo več zadostne zbranosti in gostje so se jim približali na gol razlike.

Šoštanj: Vajdl, Puc 8, Ramšak, Medved, Podgoršek 1, Plaska 3, Ocvirk, Cigoj, Lesjak 4, Mahnić 6, Potočnik 15, Šlatinšek.

Likovna dela, plakate in makete so uredili v razstavo, ki si jo je mogoče ogledati na Osnovni šoli Mihe Pintarja Toleda

RAZVILI PIONIRSKI PRAPOR

Ob koncu srečanja pionirjev — mladih gasilcev so razvili pionirski gasilski prapor gasilskega društva Titovo Velenje. V tem društvu deluje že več kot 30 pionirjev. Denar za prapor v višini 60 tisoč dinarjev so zbrali starejši člani s prostovoljnimi prispevki. Pionirji pa so ob slovesnem razvitju obljubili, da se bodo pri delu še bolj potrudili in bodo v ponos svojemu društvu.

Med slovesnim razvitjem prapora

REZULTATI TEKMOVANJA: Na srečanju pionirjev gasilcev so se pri praktičnih gasilskih vajah najbolj izkazali pionirji osnovne šole Horvati- ni, drugi so bili pionirji iz Doba, tretji pa pionirji iz Mengša.

Komisija je podelila nagrade tudi za plakate. Prva je bila osnovna šola Bršljin, druga osnovna šola Dane Šumenjak in tretja osnovna šola Veljka Vlahovića iz Titovega Velenja.

V naslednjih dveh kolih bodo rokometiški Šoštanj igrali v gosteh.

Velenje — Fužinar 18:25

Tudi v srečanju z Ravenčankami so mlade rokometiške Velenje ostale praznih rok. Gostje, ki so veliko bolj izkušene, so že v polčasu imele tri zadetke prednosti (12:9), v nadaljevanju pa so to razliko še povečale.

Velenje: Čosić, Dominković, Dura- ković, Pevnik 1, Lešnik 1, Zidar 4, Kričej 4, Felle 3, Smaić 4, Rednak 1, Pincolić, Petek.

Šmartno — Drava 25:23

Rokometiške Šmartnega ob Paki so jesenski del prvenstva v slovenski rokometni ligi — vzhod začele precej bolje kot lani. V nedeljo so se iz Tujia vrnile zopet s polnim izkupičkom. Rokometiške Drave so namreč premagale z rezultatom 25:20, polčas 13:10.

V prvem polčasu je bilo srečanje dokaj izenačeno, v nadaljevanju pa so imele Šmarčanke več od igre in zasluženo zmagale. Rokometiške Šmartnega imajo po nedeljski zmagi 11 točk, za prvouvrščeno Polano zaostajajo le za dve točki. Prihodnje nedeljo bo na rokometnem igrišču pri osnovni šoli v Šmartnem ob Paki derbi kola, saj se bodo Šmarčanke pomerile z rokometiškami Rudarja, ki so trenutno druge.

V srečanju proti Dravi so zaigrale: Kuder, Resnik, Tanjšek 3, Meh 4, Drobnič 5, Jud 5, Omladić 5, Bole 3, Dobrave, Pusovnik.

Makete so najbolj izdelali pionirji iz Vojnika, drugi so bili pionirji iz Jablanice, tretji pa iz Vavte vasi. Za ustvarjena likovna dela med samim srečanjem so podelili posameznikom zlato, srebrne in bronaste plakete.

Najboljših šest ekip se je pomerilo še v kviz tekmovalcev. Zmagala je ekipa osnovne šole Horvati- ni, drugi so bili pionirji Doba, tretji iz Hajdine, četrti iz Zagorja, peti iz Gorij in šesti iz Sečovelj.

Ljubno — Paloma Branik 1:3

Prčelo se je tudi tekmovalje v republiški odbojarski ligi za ženske. Igralke Ljubnega, ki so lani tekmoval- le v drugi zvezni ligi, so v prvem kolu gostovale pri mlajši ekipi Palome Branika v Mariboru in klonile z rezultatom 1:3 (6. 4., -13. 7). Gostitelj- ce so nekoliko popustile le v tretjem nizu, sicer pa so bile prepričljivo boljše.

Za Ljubno so igrale Skok, Jeraj, M. Mori, L. Mori, Orlović, Zalesnik, Podmenišek, Mevc, Stevančević, Bogdan in Cerar.

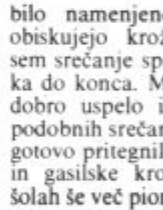
Presenetljiva zmaga v Celju

Tekmovalci kegljaškega kluba ZKZ Mozirje so v 18. kolu tekmovalja v I. regijski kegljaški ligi slavili presenetljivo zmago na zahtevnem kegljišču v Celju. Z visoko razliko 4907:4771 so namreč premagali favorizirano ekipo domačega Ingradra. Pomlajena ekipa iz Mozirja si je tako še bolj utrdila položaj v sredini prvenstvene razpredelnice, danes 20. oktobra, pa se bo doma pomerila z vodilno ekipo Kovinarja iz Stor. Proti Ingradru so kegljali: Sivka 872, Tavčar 828, P. Kranjc 824, V. Kranjc 799, Kramer 797 in Presed- nik 787.

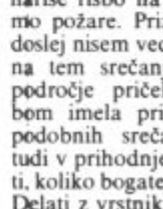
Domov so odhajali z lepimi vtisi

Pogovarjali smo se tudi z nekaterimi pionirji. Prav vsi so bili nad srečanjem navdušeni. Srečali so se s svojimi vrstniki iz vse Slovenije, izmenjali so izkušnje in navezali prijateljske vezi. Veliko prijateljev so dobili med mladimi gasilci v Titovem Velenju, saj so bili gostje gasilskih društev.

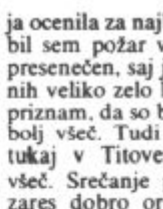
PETER CENTRIH, Titovo Velenje: »Sem član gasilskega društva REK Velenje, zato na tem srečanju nisem tekmoval, saj je bilo namenjeno le tistim, ki obiskujejo krožke. Vseeno pa sem srečanje spremljal od začetka do konca. Mislim, da je zelo dobro uspelo in upam, da bo podobnih srečanj še kaj, saj bodo gotovo pritegnila v gasilske vrste in gasilske krožke v osnovnih šolah še več pionirjev.«

NATAŠA URANJEK, Titovo Velenje: »Letošnjega srečanja mladih gasilcev sem se udeležila kot član ekipe, ki je bil zadolžen, da nariše risbo na temo Preprečujmo požare. Priznati moram, da doslej nisem vedela veliko o tem, na tem srečanju pa me je to področje pričelo zanimati. Če bom imela priložnost bom na podobnih srečanjih sodelovala tudi v prihodnje. Težko je opisati, koliko bogatejši odhajam z njih. Delati z vrstniki iz vse Slovenije je zares prijetno.«

ALEKSANDER ŽAGAR, Novo mesto: »Plakat, ki sem ga pripravil za letošnje četrto srečanje pionirjev — mladih gasilcev, je žirija ocenila za najboljšega. Upodobil sem požar v gozdu. Bil sem presenečen, saj je bilo razstavljanih veliko zelo lepih plakatov in priznam, da so bili meni nekateri bolj všeč. Tudi sicer mi je bilo tukaj v Titovem Velenju zelo všeč. Srečanje pionirjev je bilo zares dobro organizirano. Povsod so nas prirčno sprejeli, še posebej v gasilskih društvih, kjer so bili naši gostitelji.«

VINKO BRČAN, Ljilja: »Vse od prvega razreda sodelujem v gasilskem društvu, saj me je to vedno veselilo. Tako imam sedaj na tem področju že res veliko izkušenj in lahko trdim, da bom gasilec tudi v bodoče. Zelo rad bom sodeloval tudi na podobnih srečanjih, čeprav tokrat nisem tekmoval v gasilskih veščinah, ampak sem bil zadolžen za izdelavo risbe na temo Preprečujmo požare. Narisal sem gašenje manjšega požara v gozdu.

JOŽICA REPINC, Gorje pri Bledu: »V gasilskem krožku sodelujem že tri leta in sem se udeležila že nekaj gasilskih tekmovalnih. Sedaj, ko sem to področje poglobljeje spoznala, me še bolj veseli in gotovo bom sodelovala tudi v gasilskem društvu. Tekmovala sem v gasilskih veščinah. Konkurenca je bila seveda zelo velika. Domov odhajam z zelo lepimi vtisi. Spoznala sem veliko novih prijateljev, gotovo pa si bom s Šoštanjčani, ki so bili naši gostitelji, tudi dopisovali.«

Veliko golov, še več priložnosti

VR VEKOS

DO „VEKOS“ CVETLIČARNE

Obveščamo cenjene stranke, da že sprejemamo naročila za cvetlične aranžmaje za DAN MRTVIH.

Se priporočamo!